

La Femosa

setembre-octubre de 2016
Número 284 P.V.P. 3€
Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

FESTA DE LES CASSOLES

TARDOR

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
E-mail: lafemosa@artesalleida.cat

Direcció i coordinació

Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet

Col.laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Cèlia Argilés Andrés
Georgina Badia Anglés
Albert Batiste Bonet
Miquel Carrera Castellví
Adolf Costafreda Castillo
Isidre Drudis Bellmunt
Alfons Durany
Josep Maria Esteve Muñoz
Felip Gallart Fernández
Josep Gallart Fernández
Joan Gallart Nadal
Junta del Griu
Roger Gil Barberà
Lluís Gil Fontanet
Juan Antonio Lucena Centella
Miquel A. Navarro Solé
Ramon Serra Batlle

Fotografies

Arxiu Fotogràfic de La Femosa
Josep Mª Esteve Muñoz
Isidre Drudis Bellmunt
M. A. Florensa Bertran
Josep Gallart Fernández
Servei d'Audiovisulas de l'IEI

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
Número 284,
setembre-octubre de 2016
DL L 264-1981
ISSN: 2339-7365
P.V.P. 3euros

Els articles que apareixen a les pàgines de *La Femosa* reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

D'ahir i d'avui	3
Pòrtic	4
Actualitat artesenca	5
Festa Major 2016.....	11
Actuació del Griu a Tortosa.....	14
A punt! Una altra diada històrica.....	15
<i>Domus domini</i> . Els ports (i 2).....	17
La Meuca.....	18
Ser cornut i pagar el veure	23
Realitat econòmica.....	24
Premi Nacional Felip Domènech	26
Semblança de la figura de Felip Domènech	27
Gossos i responsabilitat	30
Hem fet el cim!.....	32
Un dissabte d'habaneres	34
La Protectora d'Artesa i els gats.....	34
Cròniques del CF Artesa de Lleida.....	35
Ho hem llegit a.....	36
Mots encreuats	36
Entreteniments	37
Ho hem llegit a... ..	38
Telèfons i horaris d'interès	39
Solucions als passatemp.....	39
Enigma... ..	39
Imatges d'actualitat	40

Amb el suport de:

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Ajuntament

d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudi de Partits Catalans

Diputació de Lleida

D'ANTJ I D'AVUJ

El carrer de Sant Ramon amb les escoles als anys seixanta del segle XX i actualment.

Fotos: Isidre Drudis Bellmunt

PÒRTIC

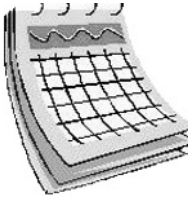
Protagonista i activador de la majoria d'iniciatives econòmiques, polítiques, musicals, culturals i d'oci que han aparegut a Artesa, Felip Domènech Costafreda ha estat i és un dels personatges més unànimement ben valorats del nostre poble. Gran conversador, treballador incansable, home de cultura enciclopèdica, de diàleg, de consens, ha estat la peça clau en l'obertura democràtica i en la gran eclosió econòmica, social i cultural d'Artesa de Lleida a partir dels anys seixanta del segle passat i fins avui. Des del grup polític municipal l'Entesa Artesenca, des de l'ajuntament, des de la cooperativa de consum la Comasala, des de la Cooperativa Artesenca la Ginesta, des de la Col·lectivitat de Regants núm. 18, des del futbol, des de la música com a membre del conjunt els Tartanys, dels Grallers o de la Coral, el Felip va ser sempre un home d'equip, compromès, actiu, dinamitzador i amb una extraordinària capacitat de treball. Mai no tenia un no per a ningú i així ho va demostrar a la Comasala, on sempre va fer mans i mànigues per ajudar a qui ho necessitava sobre qüestions agràries, de treball, de seguretat social i qualsevol altre tema. Peça clau dins de la nostra agrupació cultural ja des dels seus inicis, assidu col·laborador de la revista, els seus articles eren un model d'estil clar i amè que els feia sempre atractius i llegidors.

Però la figura del Felip depassava i depassa l'àmbit local. Felip Domènech Costafreda va destacar també per la seva trajectòria dins del sindicalisme, el cooperativisme agrari i el compromís amb Catalunya. Fundador del sindicat Unió de Pagesos ha esdevingut una de les figures més apreciades i carismàtiques de la història d'aquest sindicat. Per això duu el seu nom el premi que des de la Unió de Pagesos i des de la nostra entitat s'ha promogut i instituït per reconèixer persones i entitats que, com ell, han destacat pels valors en la defensa de la pagesia, del cooperativisme, del sindicalisme i del compromís amb el país. El premi es va lliurar el passat 16 d'octubre a l'Institut d'Estudis Ilerdencs i va ser atorgat al tècnic agrònom Agustí Villarroya i com a entitat al Parc Agrari del Baix Llobregat. També, i com a reconeixement a la seva extraordinària figura, el 22 d'octubre d'aquest any es van celebrar les 3res. Jornades Memorial Felip Domènech. El tercer any d'unes trobades que reuneixen personatges de primer nivell per parlar

sobre temes agraris i que estan promogudes per la Universitat de Lleida, per la nostra agrupació, per la Unió de Pagesos, per l'ajuntament d'Artesa de Lleida, per la Diputació de Lleida, per la Cooperativa la Comasala, per la Cooperativa la Ginesta, i per la Col·lectivitat de Regants núm. 18. Tot plegat és una mostra evident de l'extraordinària i polifacètica dimensió del Felip Domènech Costafreda i del seu unànimement reconeixement dins i fora del nostre poble.

Acte de lliurament de Premi Felip Domènech.

ACTUALITAT

ARTESENCA

Josep Maria Esteve

Fotos: Arxiu la Femosa, J. Ma Esteve i M. À. Florensa

HOLI FEST

El dissabte 27 d'agost va tenir lloc al passeig de Sant Ramon una *Holi Fest*, festival religiós d'origen hindú que tradicionalment marca l'inici de la primavera. L'*Holi* és una de les grans celebracions de tradició hindú, que s'ha tornat molt popular entre els no hindús, on la gent surt al carrer carregada de pols de colors preparada per a fer una "guerra".

Participants a la festa.

Estat de la porta d'entrada.

ROBATORI A LES PISCINES

Ja comença a ser tradicional de cada estiu que entrin a robar a les piscines del nostre poble. Això és el que va passar la nit de diumenge a dilluns del passat 28 d'agost, on uns delinqüents van entrar per la força al bar de les piscines, provocant diverses destrosses i emportant-se algunes coses de valor.

FESTA DE SANT RAMON

El 31 d'agost, es va celebrar la festivitat del patró del nostre poble, Sant Ramon Nonat. Com cada any, la festivitat fou organitzada pel Consell Parroquial, el Patronat de Sant Ramon i l'Ajuntament d'Artesa de Lleida.

Com de costum, els actes que es van dur a terme

per la celebració foren els següents:
A les 10 del matí.- Volteig de campanes.
A 2/4 d'11 del matí.- Inici del romiatge des de l'Església fins a l'ermita de Sant Ramon,

Celebració de la missa.

Distribució de coca i xocolata.

acompanyats del carruatge amb el Sant. A les 11 del matí.- Celebració de la Santa Missa a l'ermita de Sant Ramon, i en acabar, veneració de la Relíquia de Sant Ramon. Tot seguit es va repartir xocolata desfeta i coca per a tothom. A 2/4 de 12 del migdia.- Actuació del màgic Arnau per a tots els públics.

Actuació del màgic Arnau.

A les 6 de la tarda.- Cucanyes i jocs populars per a nens i nenes, al recinte de les piscines. Entre altres, hi va haver jocs aquàtics, una gimcana, guerra d'aigua, etc. En acabar, es va entregar un diploma a tots els participants.

Jocs aquàtics a les piscines.

FINAL DE LES ACTIVITATS A LES PISCINES

Per finalitzar les activitats estiuenques a les piscines municipals, el passat 3 de setembre es van ficar punt i final a les mateixes amb una vetllada musical amb l'actuació del grup d'havaneres La Vella Lola i una cremada de rom per a tots els assistents.

FESTA DE LES CASSOLES

Un any més, i ja és la XXXVIIIena. edició, el dia 4 de setembre es va celebrar el tradicional CONCURS DE CASSOLES DE TROS. De nou, un cop més, les colles varen complir tot el passeig de Sant Ramon per tal de poder gaudir d'un dia de germanor, de cuina i assaborir una bona cassola de tros. Tot sota un sol imponent. Com en els últims anys, l'Ajuntament va cuinar una cassola de tros per tots aquells que volguessin participar en la festa però, sigui pel motiu que fos, no es cuinaven ells el dinar.

El concurs es va iniciar a les 12 del migdia, però

Cassola de l'Ajuntament.

des de bon matí les colles ja van anar organitzant tota la logística que la festa requereix. A 2/4 de 5 de la tarda, va tenir lloc el veredict del jurat i el lliurament dels premis. Durant tot el dia hi va haver jocs inflables pels més petits.

Taula de l'Ajuntament.

A PUNT, PER LA REPÚBLICA CATALANA

Un any més i una nova mobilització per la nostra Diada Nacional celebrada l'11 de setembre. Aquest any les manifestacions es van fer de forma descentralitzada en cinc punts de la geografia catalana (Barcelona, Tarragona, Salt, Berga i Lleida).

Per tots i totes els que no es van poder desplaçar a la capital de la comarca, al nostre poble es va organitzar un acte reivindicatiu a partir de les 17:14 al carrer Hortes

Participants a l'acte.

GRUP DE LECTURA DE L'A. C. LA FEMOSA

Durant una reunió informal de socis de l'Agrupació Cultural La Femosa, celebrada el passat 14 de setembre, es va proposar la creació d'un grup de lectura obert a tot el poble. La iniciativa ha tingut bona rebuda i acceptació ja que s'hi ha inscrit 23 persones. Aquest grup de lectura va iniciar la seva activitat el dilluns 3 d'octubre i les sessions se celebraran el primer dilluns de cada mes a la biblioteca de l'associació.

Primera sessió del grup de lectura.

SOPAR SOLIDARI DE CÀRITES

El passat dissabte 17 de setembre, va tenir lloc el ja tradicional sopar solidari organitzat pel consell parroquial de la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel en benefici de Càrites. Els comensals, que van omplir la sala del Teatre Municipal, van poder gaudir d'un sopar molt agradable, amenitzat per l'actuació del grup d'Escala HI-FI de Les Borges Blanques, i en acabar, hi va haver sessió de ball a càrrec de TETE PRODUCCIONS.

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI DEL CECS

Dins del marc de les Jornades Europees del Patrimoni, organitzada pel Centre d'Estudis Comarcals del Segrià (CECS), el passat 18 de setembre, va tenir lloc una jornada reivindicativa per posar en valor el nostre patrimoni. La jornada

Visita a les pedreres.

va estar dividida en dues visites. La primera fou a la pedrera d'Astó, pedrera ubicada entre el nostre terme municipal i el de Lleida, i de la qual es va extreure pedra per construir la Seu Vella de Lleida.

La segona visita de la jornada, guiada per Felip Niubó, consistí en un recorregut funerari pels diferents cementiris que ha tingut i té el poble veí de Puigverd de Lleida.

Visita al cementiri vell de Puigverd.

ESMORZAR DE GERMANOR DE A.E. SUPERBÉ

El passat 18 de setembre, l'Associació Esportiva SUPERBÉ, va organitzar una jornada de germanor per a tots els socis i sòcies de l'associació que va consistir en una caminada pels voltants del nostre terme municipal i que va acabar amb un esmorzar per a tots els participants al recinte del pícnic de les piscines.

INICI DE TEMPORADA DE TARDOR DE TEATRE

El diumenge 18 de setembre es va donar tret de sortida a la temporada de tardor-hivern de teatre al nostre poble.

La temporada es va inaugurar amb la representació de l'obra de teatre *Landscape* de la companyia LA PETITESTEBLE 12, formada per joves alumnes de l'Aula de Teatre de l'Escorxador de Lleida, els quals ens van oferir una extraordinària interpretació del drama dels refugiats que s'està vivint en les aigües del mar Mediterrani.

Representació de l'obra *Landscape*.

El 25 de setembre es va representar l'obra de *Sinèrgia* a càrrec de la companyia Dancescape, obra en què mitjançant el ball, ens va explicar una història que ocorre en una oficina. El dia 23 d'octubre, va començar la temporada de teatre infantil de Xarxa amb la representació de l'obra *Uh! Quin cangueli* de la companyia Xip Xap.

Representació de l'obra *Sinèrgia*.

Representació de l'obra *UH! quin cangueli*.

SDINAR DE LA LLAR DE JUBILATS

Com és tradicional de cada any, la Llar de Jubilats del nostre poble va organitzar un dinar per commemorar la festivitat de Sant Miquel, patró de la Llar.

INICI DE CURS

Cada any, quan s'acosta el mes de setembre, tothom reinicia de nou les rutines de tot l'any que durant l'estiu s'han deixat una mica apartades. Així, el dia 11 de es va posar punt i final a les estades estiuenques organitzades per l'AMPA de l'escola *Els Til·lers* i *Artesa Gym*, amb una gala final de cloenda digna de les estrelles de Hollywood. Talment com si de l'entrega dels Òscars es tractés, es va organitzar una gala amb tots els monitors vestits d'etiqueta on es va projectar els diferents vídeos gravats durant tot l'estiu pels participants en les estades. Però la principal rutina va començar amb el retorn

Exposició de les activitats de les estades.

dels nens i nenes a l'escola el 12 de setembre, amb tots els preparatius, emocions, il·lusions, i també despeses, que això comporta. El començament del nou curs també implica el retorn a les activitats extraescolars pels nostres fills i filles, activitats sense les quals seria impossible compatibilitzar els horaris laborals dels pares amb l'horari escolar dels fills.

Així, durant tota la tarda del dia 22 de setembre es va fer la presentació de les noves activitats extraescolars proposades per l'AMPA de l'escola *Els Til·lers* conjuntament amb l'*Artesa Gym*, per

Exposició de les activitats de les estades.

tal que els interessats poguessin decidir a quina activitat es volien apuntar. Les activitats que es van presentar foren Acro-esport, bàsquet i handbol. Finalment les activitats extraescolars que es durant a terme durant aquest nou curs seran: teatre, anglès, Ball/Hip hop, patinatge, acro-esport, gimnàstica rítmica, handbol i futbol sala. L'activitat a l'Escola de música es va iniciar, com a l'escola, el 12 de setembre, però el dia 21 es va fer unes portes obertes per a l'activitat de batucada, i el 24 de setembre es va fer una classe oberta pels més petits, els nadons entre 6 mesos i dos anys.

Gala final de les estades d'estiu.

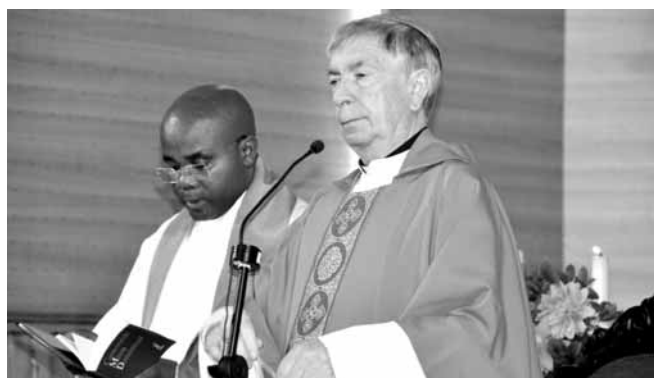
ASSEMBLEA DE L'AMPA DE LA LLAR D'INFANTS

El dia 23 de setembre es va celebrar l'assemblea ordinària de la llar d'infants Rialles en la qual es va procedir, a més de l'informe de l'estat de comptes i a les propostes d'activitats pel curs recent començat, a la renovació dels membres de la junta. Deixen de formar part de la junta la Carmina Arbonès, la Montse Casals i la Nany Vivancos. En substitució d'elles, han entrat a la junta l'Àngels Bosch, la Meritxell Capell, la Marta Piera i la Cristina Carrera, que conjuntament amb la Núria Galitó i la Sheyla Pérez formen l'actual junta.

VOLTA CICLISTA A LA PROVÍNCIA DE LLEIDA

El diumenge 25 de setembre va passar, per dues vegades, l'última etapa de la 59ª edició de la Volta ciclista internacional de la província de Lleida. Aquesta etapa tenia inici i final a Lleida i donava la volta per diferents pobles de Les Garrigues. Els més matiners van poder veure el primer pas dels ciclistes a partir de les 10 del matí. Qui no va voler aixecar-se aviat el diumenge, els va poder veure retornar a partir de quarts d'una del migdia.

MISSA OFICIADA PEL SR. BISBE

El diumenge 2 d'octubre, l'actual bisbe de Lleida, monsenyor Salvador Giménez, va venir al nostre poble per celebrar la Missa Major del diumenge a la parròquia d'Artesa.

9è MEMORIAL ANTONI BOSCH

El dissabte 1 d'octubre es va celebrar el 9è memorial Antoni Bosch de futbol, torneig de futbol de categoria benjamí, organitzat per l'Escola de Futbol Intercomarcal, amb el suport de la Diputació de Lleida i els ajuntaments d'Artesa de Lleida, Puigverd de Lleida, Juneda i Torregrossa i la col·laboració del CF Artesa de Lleida i diverses empreses comercials, que es celebra cada any en una població diferent de les que formen part de l'Escola. Torneig que es celebra en homenatge al que fou entrenador de diversos equips de l'escola, Antoni Bosch i també com a homenatge a tots els entrenadors de l'escola per la seva dedicació.

El torneig es disputa en la modalitat de Futbol 7, i en l'edició d'aquest any hi ha participat els equips del F.C. Barcelona, R.C.D. Espanyol, C. F. Balaguer, C.E. Pla d'Urgell, U.E. La Bordeta, C.E. Mig Segrià, C.F. Pardinyes, C.E. Ivars d'Urgell i dos equips de l'Escola de Futbol Intercomarcal. El guanyador del torneig va ser el CF Barcelona que es va imposar, en una disputada final, al R.C.D Espanyol, en la tanda de penals. Un cop finalitzat el torneig va tenir lloc la presentació dels equips de totes les categories que formen part de l'escola.

Jugadors del Barça i de l'INter (Foto: S. M'rani).

Jugadors d'un dels equips de l'Inter (Foto: S. M'rani).

Final entre el Barça i l'Espanyol.

INSPECCIÓ TÉCNICA DE VEHICLES FITOSANITARIS

El dilluns 10 d'octubre, a partir de les 8 del matí, va tenir lloc a l'aparcament del recinte de les piscines la revisió tècnica anual dels equips aplicadors de fitosanitaris, com ara atomitzadores, ensofradores i botes d'herbicides.

Inspecció tècnica de vehicles agrícoles (foto d'arxiu).

Conferència sobre la diabetis.

ACTIVITATS DEL CASAL DE JUBILATS

Durant aquests darrers mesos el Casal de Jubilats ha continuat amb la seva activitat. Així el passat dia 10 d'octubre, la farmacèutica d'Artesa, la Ma Àngels Curto, va oferir una xerrada sobre la Diabetis. Uns dies més tard, també va oferir una xerrada sobre el Colesterol.

ASSEMBLEA DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES LA PUBILLA

El passat 14 d'octubre es va celebrar, a les 9 del vespre i al primer pis de la Llar de Jubilats, l'assemblea general de l'Associació de Dones *La Pubilla* en la que, a més de l'aprovació dels comptes, es va procedir a la renovació dels membres de la junta.

Així han deixat de forma part de la junta la Teresa Mesalles, la Mireia Bonet, la Carme Gallart i la Pepita Marsal, i han entrat en el seu lloc l'Antonieta Xinxó, la Rocio Rojas, la Montse Argilés i la Sílvia Alrich, que juntament amb la Carme Sirvent, l'Elena

Boties, la Teresa Berengué, la Janet Gallart i la Ma Jesús Solé, formaran la nova junta de l'Associació.

Les membres de les juntes.

CURS DE BALLS DE SALÓ

A mitjans del mes d'octubre, el grup *Kumbeva*, va decidir oferir la possibilitat de participar en classes de ball de saló a tothom que hi estigués interessat. Així, tots els dilluns, entre les 9 i les 10 de la nit, al primer pis de la Llar de Jubilats, s'ofereixen aquestes classes dirigides per en Josep Rebull.

RENOVACIÓ DE VORERES

A mitjans del mes d'octubre, es va iniciar la renovació de les voreres del carrer de Sant Ramon, obres consistents en la substitució de l'actual paviment de la vorera, tal i com ja es va realitzar fa uns anys amb el costat de les escoles, i que es troba en molt mal estat.

També està prevista la renovació de les voreres dels carrers Nou, Plaça Major i dels Gallart.

SENYALITZACIÓ EQUIVOCADA

En aquestes mateixes pàgines de la revista *La Femosa* ja ens vam fer ressó en el seu dia que les obres de d'eixamplament i millora del tram Artesa de Lleida a Aspa de la carretera L-7021, van suposar greus atacs irreparables al patrimoni cultural i natural del nostre terme. Per una banda van provocar la destrucció de l'antic pont de pedra centenari sobre el canal d'Urgell. I per l'altra van mutilar la Bassa del Pla, una bassa endorrèica natural, quan hauria estat senzill desviar lleugerament la carretera.

En aquesta ocasió volem indicar que hi ha una greu equivocació en la retolació del barranc o torrent de la Coma Sala o Comasala, a la que els promotors de les obres han batejat amb el nom de Riera de Melons.

La Coma Sala (Comasala), que és coneguda també com la riera de Matxerri discorre per la partida de Matxerri, al terme de Castellldans, travessa d'est a oest el terme d'Artesa on se l'anomena Coma Sala (o Comasala), continua per la partida de l'Astó al terme de Lleida i després s'endinsa en el terme municipal d'Alfés.

Per la seva part la riera de Melons dicorre per la partida de Melons, al terme de Castellldans, i desguassa al riu Set, pel marge dret, prop del poble d'Aspa.

Esperem que l'Ajuntament d'Artesa de Lleida faci les gestions oportunes perquè els promotors de les obres posin el nom correcte al torrent

CINEMA SETEMBRE-OCTUBRE

Dia	Pel·lícula
11/09	El nostre últim estiu a Escòcia
29/09	El pianista
02/10	El pregón
09/10	La habitación
16/10	Spectre
23/10	Embarazados
30/10	La bruja

ACTUACIÓ DEL GRIU A TORTOSA

Junta del Griu

Dia 2 de setembre de 2016, una de les últimes actuacions de l'any. Ens dirigim cap al sud, a les Terres de l'Ebre, avui toca encendre Tortosa! Ens han convidat al XXXIII Correfocs de les Terres de l'Ebre. Una barreja entre correfocs i concurs d'enceses, un mesclat de diables i bèsties pel mig de Tortosa.

Hi participem amb els Diables Llampec Nois amb el Drac Jordiet de Ferreries, Ball de Diables Lucífers amb el Drac Nortis de Roquetes, la Colla de Diables d'Aldaia, Ball de Diables 7 Cervells amb Hydracus de Jesús, Diables Carronyers de la Montera amb el Corb de Corbera d'Ebre, la Colla Jove de Dolçainers de Tortosa amb el Drac Lo Carrau i la Colla de Diables i Tambors Lo Colafre amb el Drac Grafus i Drac Colafre de Remolins.

Venim amb el Griu com sempre, i una encesa de concurs, ben preparada, però avui també toca fer de veritables diables, portem les llances ben agafades, no tots els dies pots treure el dimoni que portes dins.

Són les 10 de la nit, Tortosa és fosca. Les colles de diables i de bestiar comencem a desfilat al ritme dels tambors. Lluim bèsties i vestimenta fins arribar a la zona del concurs.

Som els segons a entrar, nerviosos fem els últims repassos. Ens toca, entrem a plaça. Primers patums marquen el camí enmig de la negra nit. Surten de darrera els diables amb les llances donant pas al gran Ceptrop. Ho crema tot i desperta el Griu, que entra tot seguit fent l'encesa de lluïment, ell sempre tan majestuós.

Fetes les enceses, anem avançant pels carrers amb el Griu cremant i fent camí davant de tot. Darrera el seguit de diables cremant pólvora i més

pólvora fent xalar d'allò més els atrevits Tortosins. Continua el foc fins a la plaça de l'Ajuntament, allí les bèsties i colles saluden fent foc, com no podia ser d'una altra manera, és el nostre ADN. Quan ja hi som tots, les bèsties es posen en posició i cremen totes a la vegada, seguit de tots els diables! La plaça està feta de foc, fum i olor de pólvora, no es veu res, només festa i cultura, i de tant en tant una silueta que balla saltant el ball dels diables. Sembla que s'hi comença a veure, però un seguit de focs d'artificis culminen la festa.

Estem contents, avui hem xalat molt! Ens mereixem un brindis per gairebé acabat la temporada. Som per Terres de l'Ebre, doncs fem tots junts un glop de licor d'arròs!!!

Salut i foc!!!

A PUNT! UNA ALTRA DIADA HISTÒRICA

Cèlia Argilés Andrés

Ja en són cinc. Cinc són els darrers 11 de setembre en que l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) ha escollit aquesta data per fer visible la voluntat d'una gran part de ciutadans i ciutadanes de Catalunya d'esdevenir un nou Estat.

Cada any, cada trobada, ha estat emmarcada per una complexitat i dificultat superada amb èxit. La gran manifestació a Barcelona (2012), la via catalana (2013), la V baixa a Barcelona entre la Diagonal i la Gran Via (2014), la Via Lliure a la Meridiana de Barcelona (2015) i A Punt a 5 llocs de Catalunya (2016).

La nombrosa quantitat de gent reclamant independència ha estat sempre respectuosa amb tot i tothom, i ha estat exemple de comportament i civisme. Endarrere queden les moltes hores de treball de coordinadors i voluntaris que fan possible que els actes organitzats arribin a bon port, i davant es mostra el clam d'un país que està viu, amb més força i coratge que mai i sobretot disposat a fet de Catalunya el nou Estat en el qual volem viure. Enguany l'escenari de trobada ha estat un sol acte, però 5 espais. Lleida, Barcelona, Tarragona, Berga i Salt han estat els llocs escollits per l'organització per tal de descentralitzar la diada i arribar a més racons del nostre país.

Els organitzadors han volgut donar un significat a la mobilització a cadascuna de les cinc ciutats: “**Salt** és la República de la solidaritat i de la diversitat. El país de tots, de la justícia social, del respecte a la immigració, de la convivència, de la protecció dels refugiats.” “**Berga** és la República de la cultura i representa les arrels d'una identitat viva, diversa, en construcció permanent.” “**Tarragona** és la República en xarxa i de progrés. És futur i progrés econòmic, en contrast amb el sagnant dèficit d'infraestructures actual, sense corredor mediterrani, amb la potencialitat econòmica escapçada.” “**Lleida** és la República de l'equilibri territorial. És el país amb diversitat de territoris, paisatges, necessitats, que fa present l'equilibri territorial, la pagesia.” “**Barcelona** és la República de les llibertats, la seu històrica de la nostra sobirania i la futura capital de la República Catalana, la garantia de les nostres llibertats ciutadanes.” La lectura del manifest serà una, però es farà per punts i per temàtica.

Era molta la gent que reclamava una major participació de tot el territori sense haver de fer tants desplaçaments massius a Barcelona, alguns per impossibilitat altres per major comoditat, i per tant aquest 11 de setembre tota aquesta gent no

Aspecte de la concentració de Lleida.

Fira d'entitats als Camps Elisis.

tenia excusa per no acudir a una de les 5 poblacions per participar d'aquesta exclamació popular en defensa del nou Estat. I francament de nou milers i milers de persones hem fet pinya i hem dit que Sk, que ja ESTEM A PUNT !.

La jornada a Lleida, va començar a les 11 del matí als Camps Elisis, on una fira d'entitats, i actuacions musicals, van aconseguir que poc a poc el recinte dels camps Elisis s'omplís de gent. Des dels Camps Elisis la gent va anar a buscar el seu punt de trobada en la zona habilitada per a l'acte principal ubicada al Riu Segre, des del Pont Vell i en direcció cap als instituts.

Com a formiguetes, amb una alegria desenfrenada i amb unes immenses ganes de gaudir de la jornada reivindicativa, arribava gent per tots els carrers de la ciutat. Hi va haver gent que van venir caminant des de diferents municipis, altres ho vam fet amb motos, altra gent va venir amb bicicletes, altres van preferir portar el tractor.... tot s'hi valia per demostrar que tothom podia arribar de la manera que millor li plagués a aquesta gran trobada. Els accessos a la llera del riu Segre es van col.lapçar, es va haver d'habilitar més trams davant la gran quantitat de persones que ens hi vàrem aplegar. Tot i la molta calor que va fer la gent convocada a Lleida va ser molta moltíssima. El punt culminant va ser el al moment d'aixecar un punt de color groc , que es va lliurar als presents, al ritme d'una melodia. Aquest moviment simbolitzava el '**batec de la República catalana**'.

Capçalera de la concentració.

Lleida va estar la primera ciutat en bategar quan les campanes de la Seu Vella a les 17.14 van donar el tret de sortida. Acte seguit la resta de ciutats van fer el mateix, i finalment després d'haver bategat cada tram individualment, hi va haver un batec simultani i les colles de castellers van aixecar pilars per simbolitzar els pilars de la República. L'escriptora Núria Barbal va estar l'encarregada a Lleida de llegir el manifest, i després del cant de la senyera la festa va finalitzar amb un concert de música en català a càrrec dels Pastorets Roc. La cançó endavant les atxes, va estar la cançó de la diada.

Doncs això mateix endavant les atxes per a culminar aquest procés.

La presentació de l'acte va anar a càrrec de Txé Arana.

Lectura del manifest per l'escriptora Núria Barbal.

Actuació de Pastorets Rock.

DOMUS DOMINI.

ELS PORTS (i 2)

Miquel Carrera Castellví

Vinc de fer un viatge en tren des de Barcelona cap al sud, on habito. I bona part del recorregut passa prop del mar, sobretot en la tram de Barcelona a Tarragona, fins entreveure el començament del Delta de l'Ebre. Aprofitant que no condueixo, bado; ja ho he expressat altres vegades de com m'agrada badar, ufffff.

El trajecte des de Barcelona no l'acostumo a fer gaire sovint, i per això és una experiència una mica nova. He vist els polígons sortint de Barcelona, potser lletjos, però que expliquen en part la riquesa del país. I també he vist els camps d'hortalisses del delta del Llobregat, terreny pla, fèrtil, pagès. Després dels polígons arriben poblacions que han crescut oferint la bonança del mar i oferint tranquil·litat, fins que arriben els penya-segats del Garraf. Les famoses costes del Garraf.

De petit en algun viatge per aquesta mateixa via, recordo anar veient el mar, que tant ja em fascinava, entre les oquetats dels túnels de la via, ran del mar; jugava el mar a fet i amagar. Ja dic que el recorregut té llocs d'interès com la diversitat de construccions, de vivendes, de tots els gustos o els passejos del mar. I clar, també es veuen ports. Hi veureu ports esportius, i no entraré a opinar si n'hi ha molts o pocs, si són necessaris o no, si fan bé o malmeten, però a fe de déu que en veureu. He de dir que m'ha agradat rodar també pels ports esportius, i amb veu fluixeta us reconeixeré que algun cop havia fabulat de comprar-me un vaixellet ... ai, els somnis! Hi ha un port, però, que m'atreu des de fa temps perquè és radicalment diferent. És el port de Vallcarca, abans d'entrar a Sitges; un únic i ferm espigó que s'endinsa al mar i després gira per protegir les aigües interiors del port. L'explicació d'aquest port la trobeu a la part de la muntanya, amb la cimentera d'Uniland, avui tancada. Es o bé era una de les sortides de la producció de la fàbrica, que he llegit ja funcionava el 1906. Relacionat amb aquest port recordo també, i no sé per què ho tinc tant present, un fet luctuós. El 1984, un vaixell que havia sortit carregat d'aquest port, s'enfonsà a unes 45 milles (quan ens posarem tots d'acord d'una vegada amb les unitats de mesura?) degut segurament a un cop de mar. L'enfonsament provocà la mort dels vuit tripulants del vaixell, i segons tinc entès, mai no es recuperaren els cadàvers. Ja ha passat temps, i potser avui les coses són d'una

altra manera, navegació més segura, millors motors i equips, ... però sobta eh! que amb una mar tan plàcida, plana i avorrida com la Mediterrània, parlem de la mort de navegants? O sigui, mariners, mecànics, dos oficials i un cuiner, que eren allí treballant, traginant una càrrega de ciment cap a Menorca, i que tot d'una ... s'acabà. Si hi guaitau, ja sigui des del tren, o us aventureu a parar-hi en cotxe, us demano un petit record per aquests 8 treballadors; no us esglaiu llavors el blau fosc del mar, i el record del George Clooney a *La tempesta perfecta*? He començat aquest article amb un viatge amb tren. Aquest mateix tren que us descrivia arriba a Cartagena, també port de mar. És una ciutat interessant per visitar, i té algunes similituds amb Tarragona pel port, la presència dels romans i una història rica. Del port d'allí, diré que passejant per la part peatonal, mirant cap al sud i al fons, veureu la mar lliure, gran i oberta; és un espectacle poètic, la visió de resguard dins el port, i la visió d'allò desconegut de fora. I friquis del mar com us esteu tornant, us recomano dos museus interessants lligats amb el mar en aquesta antiga capital de l'Aníbal. Un és el Museu d'Arqueologia Subaquàtica, on dins un modern edifici se us mostra aquesta tècnica de recuperació de restes submergides, i el que se'n pot aprendre d'allò. L'altre és el Museu Naval; és una mica militar sí, però si us agrada la mar, i ja hem quedat que sou ja quelcom *friquis*, no us decebran el conjunt de maquetes, fotos, restes, armes, esquemes, records i molta parafernàlia marina. En sortir hi ha una guixeta on podeu apuntar-vos de reservista de la marina; aneu amb compte!!!!!!

"LA MEUCA"

CINQUANTA ANYS DESPRÉS

(CRÒNICA DE LA DESPARICIÓ DE L'AGRUPACIÓ JOVENÍVOLA)

Adolf Costafreda Castillo

Quan el 1965 va deixar-se de publicar **VEU D'ARTESA**, des de l'Agrupació Jovenívola van posar fil a l'agulla per continuar fent alguna mena de publicació. No volíem renunciar a divulgar la llengua catalana a través d'aquest mitjà escrit, ja que, fa cinquanta anys, molt poca gent llegia en català.

Els mesos de gener-febrer de 1966 va sortir un únic full per anunciar, als socis de l'Agrupació Jovenívola, que sortiria, a partir de llavors (d'una manera més o menys periòdica), aquella publicació com a portaveu de la Jovenívola. La publicació (amb més fulls) va sortir a l'abril, al maig i al juny, amb un total de set fuls impresos per una cara. Aquests fulls, que anaven dirigits als socis per parlar només de les activitats de l'AGRUPACIÓ JOVENÍVOLA, però amb algun article de crítica u opinió d'alguns dels llibre existents a la minsa biblioteca.

No, no era ben bé el que volíem. Al juliol la publicació ja va sortir portant a la capçalera el nom de LA MEUCA, era el primer número d'una revista que duraria només tres mesos, però que se'n parlaria molt.

No recordo ben bé perquè vam triar el nom de LA MEUCA per encapçalar aquesta publicació, la qual, pels temps que corrien era, com la VEU D'ARTESA, una publicació clandestina.

A la nostra comarca hi ha un *mixó* que ningú ha vist mai; un mixó que no existeix, és a dir: quan canta és la "meuca" i quan se'l veu volar és el "mussol", però sense relacionar una cosa amb l'altra. Fa cinquanta anys de mussols n'hi havia molts i a les nits llargues d'hivern, sobretot cap als vespres, la veu de les meuques se sentia per tot arreu, fins i tot a les teulades de les cases del poble. Quan el mussol cantava se li deia "meuca" perquè el seu cant s'assemblava (hauria de dir s'assembla, perquè de mussols, encara en queda algun) al miol d'un gat, del qual, a Artesa, en diem **meular** i d'aquí ve **meuca**. Potser per això, com a nom popular i a la vegada misteriós el vam escollir. Al primer número de LA MEUCA, a la pàgina que feia de portada s'hi pot llegir aquesta introducció:

La Meuca és un ocell petit
que a les hores de la nit
és posa sempre a cantar.
Desvetlla als que són al llit,
als que no tenen cap delit
de pensar en l'ENDEMÀ.

Té paciència i mai no parar
(tan si agrada com si o agrada)
de deixar tot el seu cant,
dalt d'un arbre o una teulada
ben recalcat de passada
tot el que ha de dir, va deixant.
Ara surt LA MEUCA de paper
que ningú sap en bé
el que dirà o es callarà.
D'esperances sí que en té
que quan sortirà al carrer
tothom se l'escoltarà.

(Segueixen algunes estrofes més que no val la pena de reproduir)

LA MEUCA, amb el curt temps que es va editar, es veu ben bé que tenia vocació d'incidir en l'opinió dels artesencs ja que, a més a més, de la informació de les activitats de l'Entitat, va publicar articles de denúncia sobre aspectes municipals com, per exemple, el mal funcionament del dipòsit elevador o de la poca qualitat de l'aigua, o sobre aspectes urbanístics, en aquest cas, la poca celeritat de l'Ajuntament a refer

l'Ampit de la Vileta que feia molt de temps que havia caigut. El fet de dir o denunciar les coses sense por en aquells anys seixanta on la dictadura franquista en cara era ben viva- era potser massa agosarat perquè no durés gaire més. Per la Festa Major d'agost d'aquell any 1966, l'Agrupació Jovenívola, va organitzar, amb tota la il·lusió del món, una cosa sense precedents a Artesa; uns festival de cançó catalana, amb un programa que, a nosaltres, ens va semblar força atractiu (mireu el programa que encara conservem), però que va ser un fracàs estrepitos.

Va ser un fracàs per dues raons fonamentals. La primera perquè ens vam deixar emportar per l'alegria de fer a Artesa un festival de cançó catalana (de la **NOVA CANÇÓ CATALANA** com se'n deia) sense pensar si agradaria o no. Però sobretot va ser un fracàs perquè el vam fer el primer dia de la Festa Major d'agost a les 11 de la nit. La gent que omplia la sala del llavors "Hogar del Productor", no va venir a veure un festival de cançó catalana (que no sabien ben bé de què es tractava) sinó que van creure que venien a veure un espectacle de **revista de varietats amb les seues vedets**, com en altres festes majors, i es van trobar amb un concert de **cant i guitarra**. El preu de 40 pessetes de l'entrada, que molta gent va trobar

car, no va tenir res a veure, al meu parer, amb les desmesurades crítiques que vam rebre els organitzadors.

En sortir d'aquell recital, una colla de joves es van divertir fent mofa d'aquell "festival" improvisant cançons que cantaven amb música d'El Gamberret" cançó d'Enric Barbat que havia cantat aquella nit. Encara que de cobles ben lligades en van cantar una colla jo, dins de la meua memòria, només en recordo tres:

-N'hem pagat quaranta peles

per no púguer veure re.

La gent se n'adormia

i en sortia al carrer.

-La gent que n'era a fora

deien no val re.

La gent que ara a dins

havia deixat tot el caler.

-Adolf a la taquilla

N'ha fet un carterot,

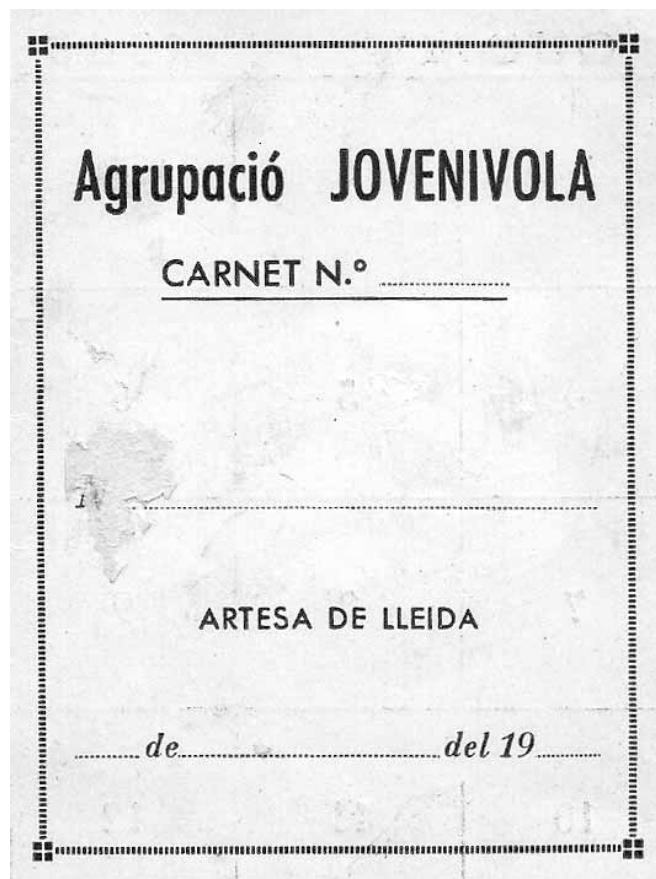
si no marxa cap a casa

li foten un cop de roc.

Aquest fracàs majúscul per un festival de cançó catalana que havíem organitzat amb tanta il·lusió ens va deixar força "tocats" i això ho vam plasmar en la redacció del número de la revista "La Meuca" del mes de setembre amb l'article de la primera pàgina titulat: "PER QUÈ...?" en aquest article (per resumir-lo) s'hi pot llegir: "...la gent es va queixar d'haver pagat 40 pessetes en un festival que no havia agradat a ningú i no es queixa del greu problema de l'aigua potable i no ha dit res quan, per qüestions de l'aigua, s'han fet fonedisses, a l'Ajuntament, unes desenes de milers de pessetes que la Diputació havia donat per alleugerir aquest problema. Ningú s'ha queixat de la construcció d'unes clavegueres que no feien falta (en referència a les clavegueres que s'havien fet al Freginal) i sense haver-ho consultat a ningú...". Aquest número de LA MEUCA que tant descaradament acusava l'Ajuntament d'Artesa de Lleida de corrupte, es va repartir per tot el poble. L'impacte va ser colossal. Aquells dies tothom en parlava. Hem de recordar que la dictadura franquista, llavors, era ben viva i aquesta gosadia dels de LA MEUCA semblava que havia de tenir conseqüències greus. I sí que en va tenir, però no del caire que s'imaginava la gent. Hem de tenir en compte que tant l'Agrupació Jovenívola com la publicació LA MEUCA eren, per tots els efectes, uns elements "clandestins". L'Agrupació Jovenívola, des de la seua fundació per mossèn Josep Piñol existia només gràcies a l'empara de l'Ajuntament i, com que la seua seu era a la Biblioteca de l'edifici de la "Hermandad Sindical", era doncs també tolerada per aquella entitat. Les conseqüències que més amunt deia que va tenir va ser la retirada d'aquesta "tolerància" de què gaudia.

Encara que molta gent no s'ho creia, l'Ajuntament

no ens va fer mai cap retret; silenci absolut. L'únic contacte que vam tenir va ser amb el Ramon Gallart (lo Gallardet) que llavors era president de la "Hermandad". Ens va dir, molt paternalment, que ens havíem passat amb tot allò publicat a La Meuca: "les coses no es poden dir si no se saben del cert". Ens va demanar que tornéssim les claus de la Biblioteca i que, per qüestions de seguretat per si hi hagués un escorcoll de la Guàrdia Civil, ens emportéssim, de la Biblioteca, tot el que feia referència a "l'Agrupació Jovenívola" i més concretament LA MEUCA. Ho vam fer així. Encara que ens pensàvem que passat un temps prudencial ens tornarien les claus de la Biblioteca, no va ser així. Ja ben segurs que la "Hermandad", de comú acord amb l'Ajuntament, no ens tornaria les claus de la Biblioteca i, sense un altre lloc per anar. Vam donar per morta la que durant cinc anys havia estat l'AGRUPACIÓ JOVENÍVOLA la qual tantes esperances de normalitat cultural ens havia donat. La "Jovenívola" ja era història. L'experiència, però, de tots aquests anys d'activitats no volíem que es perdés, va ser per això que vam començar a treballar per crear una altra agrupació cultural, la qual hauria de néixer dins la legalitat vigent llavors. Volíem fer les coses bé. Això, però, ja forma part de la història de l'Agrupació Cultural "La Femosa", la qual, l'any que ve, complirà 50 anys de vida. L'any que ve, doncs, si s'escau, ja continuarem aquesta història.

Carnet de soci.

AGROPACIÓ JOVENÍVOLA

Maig 1966

PETIT HISTORIAL

Enguany farà quatre anys que van apuntar-se els primers socis a l'Agrupació Jovenívola o, millor dit, quatre anys que va iniciar-se el començament de l'Agrupació que, d'antuvi s'anomenaria "Organizació Juvenil".

Comptant tot el que l'A. J. ha organitzat o ha ajudat a organitzar en aquests quatre anys ens trovem amb la llista següent:

Excursions: a Balaguer - Camarasa, a Montserrat (dos dies), a la Passió de Cervera, a Tarragona,, al Mas del Colom, a Salou, a Sant gossa-Monasteri de Pedra (dos dies), a Poblet-Santes Crous, a Comarruga i a Sellors.

Deports: Durant tres anys ha organitzat el futbol de la Festa Major d'agost i temporada. Durant dos anys el baloncesto de la Festa Major i en un any la cursa ecclista i també va organitzar i pagar el primer camp mat d'oscaes acabat a Artesa.

Culturals: Durant tres anys l'exposició a la Biblioteca. Durant anys un cursot de llengua catalana. Durant dos anys la parada del llibre català. Sense això a organitzat unes conferències per personalitats lleidatanes. Ha muntat la funció de teatre " Jo seré el seu gendre" . Ha organitzat el primer concurs artesenc de poesies. Un concurs-exposició literaria a la Biblioteca per escriptors jovenívols. I durant dos anys Cabalgata del Reis.

I ha augmentat la Biblioteca amb més de 50 nous llibres amb un cost total de més 5000 pts.

Hara hom se pregunta si l'A.J. val la pena que tiri endevan, i respostes no sempre són favorables, per això hem intentat escriure aquelles per posar les coses en clar o, almenys, per intentar-ho.

Si pensem en les coses que l'Agrupació ha fet o ha organitzat en un espai no massa llarg de temps, i pensem que si no hi havés hagut l'Agrupació aquestes coses no s'haurien fet, forçosament hem d'admetre que la pena que l'Agrupació segueixi endevant.

Artesa és un poble al que ni hi ha gaires al·liciens culturals i recitius, traïem-li l'Agrupació Jovenívola i l'hi traurem l'únic focus que treballa pel poble i la seva gent.

Perquè doncs, si és així, no hi ha més socis? Perquè alguns socis que hi ha no tenen interès en que segueixi en-devant? Perquè hi ha socs que es donen de baixa? Si intentem contestar aquestes preguntes, ho podem fer en una sola resposta: A aquests, no els interessa ni el futur del poble ni el seu nivell cultural. Viuen per inèrgia.

Un soci (n'hi ha hagut molts) es queixa al pagar les quotes, i que perd les deu psò. que pague cada mes, diu: "No llegeixo llibres, vaig d'excursió, perquè he de seguir éssent soci? I aquest soci es de baixa sense donar-se compte o sense voler-se'n adonar del següent: ell és un artesenc que ha de precurar el millorament del seu poble, però tant, encara que com individu perdi aquelles deu pesetes mensuals (d'altra vanda no és un gran capital), no les perd com artesenc que ja que llavors serbeixent per augmentar la Biblioteca, on s'ha de nutrir cultura d'Artesa, i per organitzar actes culturals i exportius.

(Càntina)

L. A. M. E. U. C. A

Agost 1.966

RESPONSABILITZAR-SE

Les persones, som éssers que vivim en mig d'una societat que ens tolera, i que, pertant, hem de tolerar. Cada persona tenim una manera de pensar que ens individualitza. Cada individu és una part d'aquesta comunitat que el representa. No hi ha cap hom que pugui deixar d'ésser persona ni cap persona que pugui deixar d'ésser societat.

Nosaltres, individualment, no sempre obrem d'acort amb el pensar de la societat. Per aclarir aquest punt, poso uns exemples:

Llegim en els diaris que un hom es passejava despullat per una carretera alancantina, l'única pessa que cubria la seva nuesa era un mocador lligat al coll. Si anar nu no és cap delicte, si que ho és exivir-se pels llocs en que la societat ho reprova. Sabent-ho, és burlar-se d'aquesta comunitat i violentar-la.

En un altre periodic de caràcter més casolà, ens salta a la vista una frase grollera, i pensom: Quines penques! Potser algú podrà fer-n'hi retret. L'autor si ens sentia diria: Jo em faig responsable de totes les queixes, i el que que no estigui content que es fagi replicar (diria això, amb paraules grolleres, es clar). Sí, tot això està molt bé. però nosaltres no hem d'escriure per a nosaltres mateixos, si no que hem d'escriure per uns possibles lectors que són comunitat, llavors el mínim que podem fer és respectar la sensibilitat de les persones, i no posar paraules que puguin semblar un insult a la bona fe dels qui ens toleren.

Així mateix no podem criticar l'actuació que ens desplaça de qualsevol hom, insultant directament a l'individu. Com tampoc podem obrar i decidir segons la nostra voluntat, quant som la part responsable d'un grup; per molt responsables que vulguem fer-nos de les conseqüències que les nostres paraules o decidiments puguin motivar.

Bé, amb això, només he volgut assenyalar que fer-se responsable davant els demés dels nostres actes reprobables no costa gaire. Avogades ho fem només per amorpropi. Per això, jo demanava que, ans de fer-nos responsables davant d'els demés, ens fem responsables davant de nosaltres mateixos, ja que de societat també ho som nosaltres.

No he volgut dir amb totes aquestes ralles, i espero que ningú o entengui malament, que hi ha coses que podem dir i d'altres que forçosament ens hem de callar, no. He volgut dir i ara vull recalcar-ho que hi ha coses que podem dir tal com ens brollen del pensament i coses que hem de dir-les d'una altra manera; que tot i semblar que no les diem s'entengui clarament la nostra intenció.

unicorn

Festival de la Cançó Catalana **Artesa de Lleida**

Amb la destacada participació de

Els Setze Jutges

Miquel Porter

Enric Barbat

Marti Llauradó

Maria Amélia Pedrerol

La guanyadora del Show YE-YE de Radio Barcelona

NURI

Amb el Conjunt

Els Tres Tambors

Presentador: **Miquel Porter**

Artesa de Lleida, 14 d'Agost del 1966

11 hores de la nit

A. G. Iberi - Lleida

Cartell del Festival de cançó catalana.

SER CORNUT I PAGAR EL VEURE

Roger Gil Barberà

Una frase tan catalana com *ser cornut i pagar el beure* encaixa perfectament amb el panorama actual espanyol, on després de més de 300 dies sense govern, el contribuent, la víctima del desconcert econòmic nacional, serà, com sempre, l'encarregat de pagar els plats trencats. Tot va començar el 20 de desembre del 2015. Després que l'Estat espanyol es deixés 130 milions d'euros organitzant les eleccions generals i que els partits polítics afluïessin un total de 65 milions d'euros. El resultat va ser una Espanya difícil de governar, on el bipartidisme amb prou feines arribava al 50% dels vots i l'abstenció se situava en un 27%, fets que ens van portar al 26 de juny, quan es va dur a terme, per primera vegada a Espanya la repetició de les eleccions.

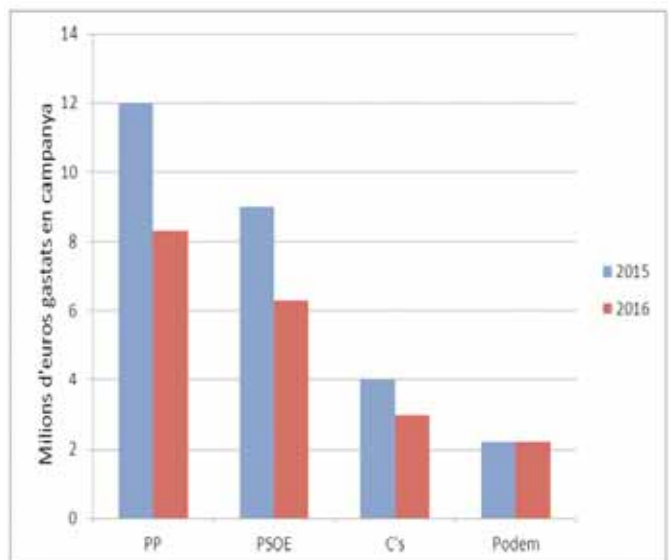
Pot ser que la xifra de 65 milions d'euros que es van gastar conjuntament els nostres dirigents polítics en campanya sembli desorbitada. I ho és. El quid de la qüestió és que l'Estat, un cop ha escrutat tots els vots, subvenciona els partits de tres grans maneres. En primer lloc, abona 21.167,64€ per cada escó aconseguit al Congrés o al Senat. En segon lloc, recompensa totes les formacions polítiques pagant 0,81€ per vot al Congrés. I finalment, l'Estat desembutxaca 0,32€ per cada vot comptabilitzat al Senat. Així doncs, grups polítics com el Partit Popular, el partit espanyol que més diners es va gastar en la campanya electoral del 2015 amb un total de 12 milions d'euros, va ser recompensat amb més de 17 milions d'euros, obtingué un benefici net de 5,5 milions d'euros. Malgrat buidar les arques de l'Estat la poca capacitat de negociació dels nostres dirigents ens van portar cap a la repetició d'eleccions. Evidentment, sense tenir en compte enquestes com les del diari *El Español*, que apuntava que 6 de cada 10 ciutadans consideraven innecessàries unes segones eleccions i que un 83,1% de la població pensava que les formacions polítiques no han de rebre aquestes subvencions públiques. A despit de tot això, el 26 de juny del 2016 se celebrarien a Espanya les segones eleccions.

Després que l'acord entre els 4 grans partits per reduir el pressupost en la nova campanya quedés en paper mullat, la despesa total va baixar, sí, perquè només ho va fer pel reaprofitament de la publicitat exterior. De fet, entre PP, PSOE, C's i PODEM es van gastar gairebé 20 milions d'euros en les

segones eleccions. I tot això per què? Per uns resultats electorals igual d'incerts que al 2015 que quasi ens porten a unes terceres eleccions. Per tant, és de vital importància reduir el pressupost tant a nivell estatal com dels partits. És una aberració finançar amb 130 milions formacions polítiques que a sobre es fan l'agost. Una proposta interessant la va posar damunt la taula Ciutadans, que va demanar que el mailing (sistema de correu convencional que utilitzen els partits per enviar propaganda electoral en època d'eleccions) es fes conjuntament, ja que actualment suposa uns 20 milions d'euros de despesa pública. Altrament, els partits haurien d'establir un sostre de pressupost en campanya i, en el terrible cas de repetició d'eleccions, l'autoritat pertinent hauria de revisar les subvencions.

El poble no ha de ser el responsable de la poca cintura dels seus polítics. Aquest problema s'ha d'atacar, i hem de fer-ho ja, perquè com a molt tard, al 2020, se celebrarà la propera festa de la democràcia i no volem tornar a ser els cornuts i, a sobre, pagar el beure.

	2015	2016
PP	12	8,3
PSOE	9	6,3
C's	4	3
Podem	2,2	2,2

REALITAT ECONÒMICA

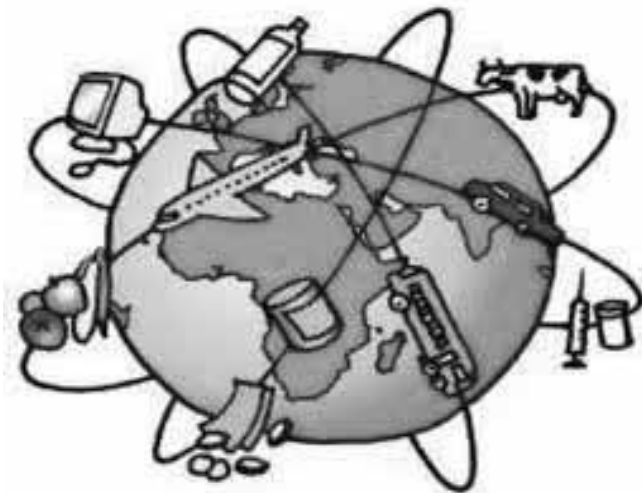
Albert Batiste Bonet

Howard Marks, nascut el 1946 a Nova York i cofundador de Oaktree Capital Management, és un referent en el món dels mercats del capital i acostuma a escriure amb certa periodicitat reflexions sobre aspectes de l'actualitat relacionats amb l'economia. El passat mes de maig va publicar un d'aquests comentaris titulat "Economic Reality" amb l'objectiu d'explicar les realitats imposades per les "lleis" econòmiques i assenyalar com moltes promeses electorals s'anuncien sense pensar amb les repercussions que tindran aquestes decisions sobre la societat.

En aquesta nota (està disponible a la web www.oaktreecapital.com) el senyor Marks tracta temes tan rellevants com l'efecte que tenen les polítiques dels bancs centrals i els governs en l'economia. Dins dels temes que tracta són interessants els de l'atur i la productivitat, donat que és un dels grans problemes de la societat catalana i espanyola. Recordo que, segons l'INE, Instituto Nacional de Estadística, la taxa d'atur d'Espanya en el segon trimestre del 2016 és d'un 20%, amb 4,5 milions de persones a l'atur. Pel mateix període a Catalunya la taxa d'atur és d'un 16% i representa unes 600 mil persones.

Abans d'entrar en matèria, és important ressaltar que l'economia en el seu últim terme és l'estudi de les decisions. M'explico: Nosaltres, com éssers humans, triem entre diferents opcions: Faig un curs per poder ascendir laboralment o bé prefereixo dedicar el meu temps lliure a les meves aficions? Vaig al bar cada dia a prendre una cervesa o bé el cap de setmana vaig en aquell restaurant tan bo ?

Aquestes eleccions són economia. Si els nostres recursos fossin il·limitats podríem dir Sí a tots els nostres desitjos, però els recursos són limitats i per aquest motiu ens veiem forçats a elegir algunes activitats i rebutjar-ne unes altres.

Després de definir aquest simple concepte, podem tornar a l'article del Sr. Marks. Pensem en dues ciutats: La ciutat A té més llocs de treball que persones i en canvi la ciutat B disposa de més persones que llocs de treball. Tenim desequilibris laborals en les dues ciutats. Quins són els seus efectes? Per començar en la ciutat A, on tenim molta feina i pocs treballadors (escassetat de recursos), el nivell de salaris serà més elevat ja que a l'empresari li interessa tenir gent que treballi per ell i perquè no marxin els remunera de manera generosa. En canvi a la ciutat B passa exactament el contrari, hi ha més gent (excés de recursos) que llocs de treball. L'empresari pot oferir salaris més baixos i segur que es trobarà gent disposada a treballar. Aquesta situació es pot mantenir? La resposta és sí; sempre i quan existeixin tanques que no permetin a la gent de la ciutat B desplaçar-se a la ciutat A. Una simple tanca seria una norma que no permetés canviar de residència. Si no existeixen aquestes limitacions, la gent de la ciutat B es desplaçaria a la ciutat A fins al moment en què els salaris s'igualessin (L'economia estaria en equilibri).

Ara podem traslladar-nos a la realitat. Actualment tenim un Món globalitzat; per ser més precís amb globalitzat em refereixo que actualment el gran volum d'intercanvi d'informació, productes, idees i cultures ocasiona que els països estiguin molt més comunicats i siguin molt més dependents entre si. Així doncs, avui en dia és molt més fàcil vendre els nostres productes a països estrangers, respecte 30 o 100 anys enrere. A dia d'avui, no és necessari

que ens desplacem a treballar a Rússia per poder vendre el nostre producte/servei.

Les tanques que citava el Sr. Marks en el seu exemple de les dues ciutats, també les podem identificar en el Món real. Aquestes, recordem que limiten els desplaçaments de béns o persones, poden ser de diversos tipus: elevats costos de transport, restriccions legals, l'idioma, prejudicis (podem pensar en un clàssic: "un producte xinès és de poca qualitat"), etc.

El Sr. Marks fica l'exemple de l'industria de l'automòbil als Estats Units. El 1949 van arribar als EEUU els primers Volkswagen. En aquell moment la qualitat dels cotxes estrangers era fortament qüestionada, però amb els pas del temps la qualitat va millorar i la relació qualitat-preu es va imposar als prejudicis culturals.

A partir del moment en què els cotxes estrangers eren millors, més barats o bé una combinació d'ambdues respecte els cotxes americans, la quota de mercat dels productors de cotxes a EEUU estava destinada a reduir-se. Quan aquest fet va iniciar-se, els salaris dels treballadors del sector automobilístic van baixar i així van començar a igualar-se amb els dels treballadors estrangers, que produïen cotxes més barats o millors. Actualment el 55% de les vendes de cotxes als EEUU són de marques estrangeres.

Per resumir l'exemple automobilístic, podem dir que en un món globalitzat (no hi ha fronteres) si la gent del país A volen treballar per menys que els del país B (EEUU), llavors deixa 4 possibilitats per les empreses del país B en el cas que no es puguin/vulguin baixar els salaris:

1. Aplicar un preu més elevat pel mateix producte i perdre quota de mercat.
2. Aplicar el mateix preu que el competidor i tenir menys beneficis o potser pèrdues.
3. Aplicar el mateix preu que el competidor per un producte inferior. Probablement no duri gaire aquesta opció, ja que el client no es deixarà enganyar dos cops.
4. Que el govern estableixi impostos (aranzels) als productes importats que igualin els preus de venda finals entre els dos països.
5. Aquestes realitats ens dirigeixen a la promesa electoral: "Recuperaré els llocs de feina" o dit d'una altra manera: "Reduiré la taxa d'atur". En la seva nota el Sr. Marks parla de Donald Trump, candidat a la presidència dels Estats Units, però estic segur que la promesa també es pot estendre als nostres polítics.

Per veure les implicacions de la promesa "Recuperaré els llocs de treball" suposarem que el cost de fabricació d'un smartphone és molt més barat a Mèxic que als EEUU o Espanya, supòsit

raonable ja que el salari mig anual de 2015 d'un treballador mexicà va ser de 14.867\$ mentre que el d'un treballador americà 58.714\$ i el de l'espanyol 36.325\$, segons dades de la OCDE. Així doncs asumim que el cost de fabricació d'un mòbil mexicà és de 100\$ mentre que el mateix mòbil a EEUU costa fabricar-lo 150\$. Llavors el govern té les següents opcions:

1. Prohibir les importacions de smartphones mexicans.
 2. Trobar americans que vulguin treballar pel mateix sou que els treballadors mexicans.
 3. Impostos als productes mexicans per igualar el cost mexicà amb el cost americà.
- Les dos primeres opcions son força improbables en el món actual. Així que ens resta la opció 3: Aplicar aranzels. Però si apliquem els impostos quines conseqüències podem veure? He aquí uns exemples:

1. Imposar aquest nivell de impostos probablement violin els tractats actuals de comerç amb Mèxic.
2. El perillós efecte cadena: Si EEUU aplica impostos per protegir la producció local, que impedeix que la resta de països realitzin les mateixes accions?
3. Per últim, però el més simple: Volen els americans pagar un 50% més del que paguen actualment per un smartphone?

Al inici del article deia que l'economia es basa en elegir opcions, així doncs toca elegir: volem protegir els llocs de treball no competitius (salaris més elevats que la resta del món) o bé volem que tota la societat gaudeixi de poder comprar uns productes molt més barats?

Com podem veure, aquí tenim un exemple que demostra que a vegades el que és bo per la societat no significa que sigui bo per tothom. Un exemple de com la globalització té efectes bons i dolents. Un exemple de com la realitat econòmica dificulta trobar solucions fàcils a problemes difícils.

PREMI NACIONAL FELIP DOMÈNECH

Unió de Pagesos

Unió de Pagesos va engegar el 16 d'octubre de 2016 el Premi Nacional Felip Domènech Costafreda amb l'acte de concessió del premi a una persona i a una entitat la trajectòria de les quals han destacat per la defensa de la pagesia i el compromís amb el país. Unió de Pagesos institueix, amb l'acte celebrat a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, un punt de trobada biennal de les entitats del país que, d'una manera directa o indirecta, conformen l'entramat social del sector agrari català.

El 1r Premi Nacional Felip Domènech Costafreda a la persona distingeix la trajectòria d'Agustí Villarroya Serafini, nascut a Valls el 1948, tècnic agrònom especialitzat en viticultura i enologia per la Universitat Politècnica de Barcelona. Des del 1970 fins al 2012, va ser responsable d'assessorament vitícola del Departament d'Agricultura, també l'encarregat de la xarxa experimental d'assaigs vitícoles. Ha exercit de professor de viticultura a la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili. En el vessant professional, va esdevenir un tècnic de referència en vinya a Catalunya durant més de 40 anys, i per solidaritat amb la pagesia va contribuir a l'organització sindical en la represa democràtica. El 1r Premi Nacional Felip Domènech Costafreda a l'entitat distingeix el Parc Agrari del Baix Llobregat, constituït com a consorci el 1998 a partir de la confluència de la reivindicació de la pagesia i l'interès de les administracions locals de 14 municipis, el consell comarcal i la Diputació de Barcelona en la protecció dels espais naturals i agraris. Posteriorment, s'hi va afegir el Departament d'Agricultura de la Generalitat. La finalitat perseguida ha estat la de consolidar la pagesia professional en un territori periurbà. Altres territoris metropolitans troben en el Parc Agrari del Baix Llobregat un referent d'estratègies i camí a seguir en la protecció de l'activitat agrària.

Els guardonats (centre imatge), A. Villarroya (esquerra) i el representant del Parc Agrari del Baix Llobregat (dreta), enmig del president de la Diputació de Lleida, Joan Reñé (esquerra) i el Coordinador Nacional d'Unió de Pagesos, Joan Caball (dreta).

Aquest premi nacional ha de servir per projectar el llegat humà de Felip Domènech (Artesa de Lleida, 1951-2013), qui va ser pal de paller del sindicalisme agrari a Catalunya. Va treballar incansablement perquè la pagesia tingués una seguretat social justa i bona part de les millores aconseguides se li deuen a ell. També va abocar totes les seves capacitats per defensar un model de gestió de l'aigua actual a les necessitats de la pagesia i el país. El jurat, integrat per persones del món agrari, universitari i cultural, respon a la necessitat de cercar en la nostra societat aquells elements destacats que es poden emparentar amb els valors del nostre enyorat sindicalista.

El guardó distintiu és obra de l'artista de Cervera, Xavier Badia. Es tracta d'una peça realitzada en resina de polièster i resina transparent. Composició representada per un puny que emergeix de les aigües amb un terròs humit, símbol de la terra regada. La mà prem el terròs amb força, representa la seguretat de no deixar anar allò que es necessita, i el puny alçat adquireix el significat de la lluita per una feina digna.

SEMBLANÇA DE LA FIGURA DE FELIP DOMÈNECH

Felip Gallart

Fotos: Servei d'Audiovisuals de l'IEI

Nota: Text llegit durant el lliurament del Premi Nacional Felip Domènech Costafreda
Diumenge 16 d'octubre de 2016 a l'Ala Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs

No donaré la benvinguda a l'ús. No seguiré cap protocol, ni cap pompa. Com deia Ramon Gómez de la Serna "Totes les pompes són fúnebres". Si hi ha hagut una persona menys presumptuosa, menys vanitosa, més senzilla, menys partidària de la pompa, aquest ha estat el Felip Domènech. Començaré, això sí, donant-vos la benvinguda en aquesta presentació del premi nacional que reconeix la persona o entitat amb una trajectòria destacada pels seus valors en la defensa de la pagesia com l'entenia el Felip Domènech: sindicalisme, cooperativisme i compromís amb el país. Si algú es mereix aquest premi és el mateix Felip Domènech, pel seu pas per la Unió de Pagesos i la seva incansable tasca en defensa de la pagesia i de la seva dignificació. Però instituir un premi amb el seu nom ja duu implícit aquest reconeixement i és just de reconèixer-ho. Jo no us parlaré d'aquesta faceta del Felip Domènech. Sóc fill de pagesos, però la meua trajectòria laboral s'ha desenvolupat lluny d'aquest ofici i altres persones ho poden fer millor que no pas jo. Us parlaré del Felip que vaig conèixer i del que va representar i representa la seva figura per Artesa de Lleida, el seu poble i el meu.

Artesa de Lleida és un d'aquells pobles que a penes

surt als atlas geogràfics i històrics. Només té uns 1.500 habitants. No tenim cap edifici rellevant. No hi passa cap gran riu, només un petit torrent, la Femosa, travessa la seva horta. No hi ha cap gran relleu, només alguns petits tossals que trenquen l'horizontalitat del paisatge. No hem tingut grans personatges, d'aquests que surten a les enciclopèdies. No s'hi han produït grans fets històrics. I molta gent el confon amb Artesa de Segre. Però a Artesa de Lleida a mitjans del segle XX vam fer una revolució cultural que té ben pocs precedents a tota Catalunya. Això es va fer des de l'Agrupació Cultural la Femosa, una entitat que va néixer per reivindicar la catalanitat del poble, recuperar el seu patrimoni i promoure la seva cultura. El Felip Domènech fou un dels seus protagonistes. A la Femosa l'any 1967 vam fundar una revista redactada íntegrament en català, la primera del Segrià i una de les pioneres de tot el Ponent català. L'any proper complirà 50 anys de recull de tot el batec vital del poble. Des d'aquesta la Femosa es va impulsar la cultura democràtica amb la fundació del grup municipal "L'Entesa Artesenca", que va restaurar la democràcia al poble. Es va recuperar bona part del patrimoni local amb les iniciatives del Grup de Recerques Arqueològiques: descobriment de pintures avui considerades patrimoni de la humanitat, multitud d'estudis, excavacions i descobriments prehistòrics que fan del terme d'Artesa i propers un dels espais més estudiats de Catalunya. Des d'aquest grup es va fundar el Museu Arqueològic

Presentació de l'acte a càrrec de Josep Maria Sanuy.

Semblança del Felip Domènech per Felip Gallart.

que atresora un conjunt de peces prehistòriques de valor incalculable. Es va fomentar la lectura amb una biblioteca de llibres en català. Es van publicar tot tipus d'estudis i llibres sobre Artesa i que ha fet que el nostre poble compti amb una de les bibliografies més extenses de Catalunya. Es van recuperar festes com Sant Jaume o Sant Jordi, amb la seva parada de llibres. Es va fer esplai per a la mainada, exposicions, recitals, teatre, excursions, tertúlies, campanyes per salvar el patrimoni... Es va fer crítica del poder. Com no podia ser d'altra manera, l'any 1973, la manera de ser i de fer de l'Agrupació va xocar frontalment amb les autoritats franquistes, que van clausurar la revista per haver publicat una biografia del president de la Generalitat Francesc Macià. Segons la Guàrdia Civil no es podia parlar del "*viejecito ese*". Entre els anys 1974 i 1977, a l'edifici que havia estat l'antic cafè de cal Tomàs, hi vam instal·lar un cafè autogestionari, veritable focus d'irradiació cultural. Allí vam poder escoltar les primeres nocions de feminisme amb Maria Aurèlia Capmany. Lliçons d'història amb Joan Maluquer de Motes o Miquel Tarradell, de filologia amb Xavier Casassas, d'agricultura amb Xavier Peix o una altra visió de la religió amb mossèn Josep Maria Ballarín. També van passar per allí la majoria de grups polítics, alguns d'ells encara eren clandestins. Aquesta va ser la gran escola que va impregnar el Felip Domènch de tolerància, d'esperit crític, de companyonia i de democràcia. Artesa de Lleida era llavors una petita Atenes. Teníem, és clar, el nostre Pericles, l'Adolf Costafreda, oncle del Felip Domènec, i primer alcalde democràtic del poble. I teníem també el nostre Aristòtil, que era el Felip. Aristòtil va destacar en totes les branques del saber de la seva època. El Felip també. El Felip podia parlar de tot. I ho feia amb coneixement de causa, amb arguments, amb claredat i sempre amb bon criteri. Et podia parlar de la pagesia, de geografia física (muntanyes,

valls, depressions, falles, rius, afluent per l'esquerra i per la dreta, caps, golfs...), de geografia humana (se sabia tots els països i les seves capitals, poblacions, nacions, sistemes polítics...), de política, d'història, d'antropologia, d'economia, d'art, de filosofia, de matemàtiques, de ciències, de música, d'esports, de literatura (era un lector voraç en tots el gèneres), de gastronomia, de dietètica, d'ecologia, de vins... de totes les branques del saber. Era una mena de google avant lettre. Tenia un prodigi de memòria i una

intel·ligència viva i penetrant. Tenia apassionament, facilitat de paraula i poder de convicció. Era un personatge del Renaixement que atresorava una cultura immensa, però que no t'aclaparava, no t'alliçonava i se sabia situar a l'alçada del seu interlocutor. Era un home de tertúlia, de debat, d'intercanvi d'idees, respectuós sempre amb el parer dels altres.

Però el Felip Domènech no era un simple teòric. Pel damunt de tot era un home d'acció i de compromís. Era un treballador infatigable, allò que ara en diuen un activista. I va ser al darrere de la majoria d'iniciatives econòmiques, polítiques, culturals, musicals, esportives i d'oci que naixeren perquè Artesa esdevingués un poble, com deia el poeta Espriu, de gent neta i noble, culta, rica, lliure, desvetllada i feliç.

Ja hem dit que va ser un dels fundadors i socis més actius de l'Agrupació Cultural *la Femosa*. Assidu col·laborador de la revista de l'entitat amb tot tipus d'escrits sobre la pagesia, entrevistes; contes, en recordo especialment un de molt original sobre una computadora que s'enamorava d'un tècnic informàtic; poemes com el que va escriure després de l'assassinat de Jhon Lennon o un altre que es titulava "Ho vull dir ara, quan no s'estila" on amb un llenguatge d'alta graduació poètica feia un repàs de col·laboracions de la revista que l'havien commogut especialment.

Va treballar intensament per a la Col·lectivitat de Regants núm. 18 del canal d'Urgell. El tema del reg l'apassionava i coneixia fil per randa tota la història de la construcció i extensió dels regadius a les terres lleidatanes, especialment del Canal d'Urgell.

La fallida del Sindicat de Sant Isidre d'Artesa, l'any 1924, va deixar moltes cases del poble en la més completa ruïna, els artesencs es malfiaven del sindicalisme i del cooperativisme. Aquesta malfiança va perdurar fins a l'any 1980, quan la convicció i

l'empenta del Felip Domènech i altres van ser definitius perquè es fundés la Cooperativa Artesenca la Ginesta i Artesa deixés de ser l'únic poble del Segrià que no tenia cooperativa. El Felip va ser el gran artífex de la creació de la Comasala, que evolucionà des de l'Hermandad Sindical de Labradores y Ganaderos, després Cámaras Agrarias, fins a la cooperativa de consum la Comasala. Des de la seva oficina sempre va fer palesa la seva gran generositat, assessorava i ajudava tothom, sense fer diferències, sobre qüestions agràries, de treball, de seguretat social i qualsevol altre tema que se'l requerís, sovint més enllà del seu horari.

Catalanista, d'esquerres, socialista, crític sempre amb el model capitalista depredador, va ser un dels fundadors del grup municipal l'Entesa Artesenca. Amb aquest grup va ser present a l'ajuntament com a regidor durant dues legislatures. Els que eren amb ell i fins i tot els seus adversaris polítics han destacat sempre la seva capacitat de treball, la seva honestedat, el seu esperit dialogant i integrador.

Amant de l'esport. Barcelonista de cor. Va ser també un dels impulsors del futbol a Artesa i va formar part del seu equip.

Pel que fa a la música tothom el recorda com a saxofonista de l'enyorat grup els Tartanys, com a lletrista d'algunes cançons del cantautor Jordi Oró i com a integrant dels Grallers i de la Coral d'Artesa. El Felip Domènech creia en una societat justa i harmoniosa, sense jerarquies, una societat on tothom fos lliure i pogués viure dignament del seu treball, per això va ser un dels màxims impulsors de la Unió de Pagesos i de les Tractorades del 1977 i 1978 que van col·lapsar les carreteres amb el lema "Volem viure de la terra". Deia que una persona no era lliure si no tenia un mitjà de vida que li permetés no ser esclau de ningú, un mitjà de vida que li permetés donar el millor d'ell mateix a la societat. El Felip ho creia fermament, per això des del seu camp (mai tan ben dit), des de la pagesia, des del cooperativisme, des del sindicalisme de la Unió de Pagesos va treballar pel seu poble i pel seu país, per construir un món millor, més just i harmoniós, on ningú no valgués més que un altre. I ho va fer fins al darrer dia, en dono fe. Pocs dies abans de la seva mort el vam anar a veure amb el meu germà. Ens va impressionar la seva enteresa, la seva serenitat,

Lectura de l'acta del jurat del premi.

la seva pau interior. Conscient del seu estat, encara ens donava ànims. Mentre érem amb ell algú va trucar per telèfon per demanar-li alguna cosa. El Felip encara va estar d'humor per atendre la trucada i donar-li un cop de mà.

Era un ésser extraordinari que va fer bones les paraules de Bertolt Brecht, un dels seus escriptors preferits: "Hi ha homes que lluiten un dia i són bons. N'hi ha uns altres que lluiten un any i són molt bons. N'hi ha que lluiten molts anys i encara són millors. Però n'hi ha que lluiten tota la vida. Aquests són imprescindibles". El Felip Domènech era d'aquest darrers. Ho era perquè va lluitar fins al darrer alè, perquè aquells ideals de llibertat, d'igualtat, de fraternitat, de cooperació esdevinguessin una realitat al seu poble, al seu ofici, al seu país i al món sencer. I és per això perquè els que el vam conèixer el vam estimar tant, l'estimem tant i l'enyorem tant. És per això perquè des d'aquell petit poble de només 1.500 habitants, sense edificis rellevants, sense grans rius ni relleus geogràfics importants, sense grans fets històric per celebrar, sense personatges d'enciclopèdia, allunyat dels centres de poder i de decisió i que la majoria de gent no sabia ni situar en el mapa, el trobem tan a faltar. És clar que sempre ens quedarà el consol de la seva obra, del seu exemple, de saber que a Artesa de Lleida un dia hi va haver algú com ell i que unes jornades agràries amb la presència dels tècnics més preparats i que un premi d'àmbit nacional que reconeix els més destacats de la nostra pagesia duen el seu nom. Unes persones i unes entitats que, des de la pagesia, seguiran treballant com ho va fer ell per construir un món més lliure i més just, un món millor.

GOSSOS I RESPONSABILITAT

Alfons Durany

Aquest estiu tindrà per alguns dels ciutadans d'Artesa un mal record pel que ha costat dormir per les nits. No ha estat per la calor, ni potser pels mosquits, circumstàncies clàssiques que sempre estan presents, aquest any les nostres nits han estat marcades per un incessant, repetitiu, interminable i desagradable concert de lladrucs dels gossos que cada vegada més veïns han afegit a la població canina del nostre poble. No voldria obrir una polèmica sobre el dret de tenir gos o no tenir-lo. Particularment no m'agrada gens tot el que comença per prohibir. Tothom ha de poder fer el que vulgui i si és més feliç gaudint de la companyia d'un gos, no he de ser pas jo el qui li digui que no ho pot fer. Només faltaria!. Clar està que el fet de tenir un o mes gossos a casa no ha d'afectar la bona convivència amb els veïns, i si es gaudeix de la companyia d'un animal s'haurà de tenir la responsabilitat necessària per preservar la comoditat dels veïns i de l'animal. És inconcebible que un gos es passi per la nit bordant hores i hores, encomanant els lladrucs a altres gossos de la rodalia, convertint-se en un concert interminable, sense que els seus amos no facin res per tal que calli. ¿Tan poca sensibilitat hi ha cap al son dels veïns o tanmateix a la comoditat del gos? És lògic que quan un gos borda durant hores és que li passa alguna cosa. No es pot deixar l'animal al pati exterior de la casa i oblidar-nos d'ell. També he de fer una menció a la quantitat d'excrements de gos que hi ha als carrers i d'altres espais públics del nostre poble. La pràctica cada vegada més generalitzada que quan se surt a passejar amb el gos és emportar-se la bossa de plàstics per recollir les defecacions aquí és virtual. He parlat d'aquest tema amb altres dels nostres conciutadans (evidentment que no tenen gos) i tots han mostrat el seu empipament vers aquest problema que aquest any s'ha agreujat. No us penseu pas que aquest problema és solament a Artesa, hi ha altres pobles arreu de Catalunya on s'han produït situacions similars i entre els veïns han cercat solucions, a continuació us reproduïxo algunes línies publicades sobre el tema.

✓ Diari de Girona /Olot: Un informador de l'Ajuntament explicarà quines són les bones pràctiques que cal complir per ser un bon propietari

de gos. L'empleat municipal es dirigirà als amos dels cans que no recullin les defecacions, el portin sense morrió o el deixin passejar per espais infantils...

✓ Diari de Girona/Les Planes d'Hostoles; Una disputa entre veïns perquè uns gossos bordaven a la nit ha provocat que l'Ajuntament de les Planes aprovés, provisionalment, les ordenances municipals que regulen la tinença d'animals domèstics.

✓ Sabadell teu/ Sabadell: De la mateixa manera, la regidora de Relacions Ciutadanes, Anna Carrasco, ha afirmat que "es tracta d'explicar i recordar a la ciutadania els drets i els deures que cal complir quan es té un gos, perquè l'espai públic és de tothom i cal ser conscients que algunes conductes poden perjudicar la resta de ciutadans. Per aquesta raó, pretenem sensibilitzar a tots el propietaris de gossos de la importància de tenir-ne cura i, alhora evitar molèsties als veïns." N'hi ha una altra, molt il·lustrativa titulada **Què s'entén per molèstia?** Un gos educat no ha de resultar per força una font de conflictes. Amb tot, les molèsties més habituals, i que més denuncien els veïns, són les que impedeixen el seu descans pels lladrucs constants. El lladruc d'un gos pot ser un fet puntual que, si es produeix en les hores diürnes, no suposa cap molèstia que impedeixi el

descans dels veïns. Ara bé, l'horari nocturn sí que és una franja horària que exigeix i mereix menys molèsties i sorolls.

La protecció del soroll dins de la ciutat és competència dels ajuntaments. Això significa que són les administracions locals les qui s'han de fer càrrec de mesurar, controlar i gestionar el nivell sonor que suporten els ciutadans al seu terme municipal. Són aquestes les que, seguint les directrius europees, la legislació nacional i regional, a més dels consells de l'OMS, vetllen perquè es respectin els límits auditius, com ara els que causen els lladrics.

El soroll és un so no desitjat o nociu, segons defineix l'Agència Europea de Medi Ambient. Perquè un so, com el lladric d'un gos, sigui sancionable ha de superar uns límits d'intensitat concrets, que es mesuren en decibels (dB). L'Organització Mundial de la Salut (OMS) considera que a partir de 65 decibels l'orella comença a patir dany. De nit, l'OMS recomana no sobrepassar els 40 dB.

El lladric esporàdic d'un gos, però, no supera els límits permesos. Sí que pot resultar més molest un udol compulsiu i continu, però així i tot no depassaria el nivell admès. Un soroll persistent, encara que no superi la barrera establerta per la norma de manera puntual, pot ser molt molest. I hi ha ordenances que sí que ho castiguen. Hi ha Ajuntaments propers que han establert normativa que regulen aquestes situacions:

- ✓ Mollerussa/Article 14/4: Queda prohibit pertorbar la vida quotidiana del veïnatge amb crits, sons o altres sorolls d'animals domèstics, en especial des de les 22 hores de la nit fins a les 8 hores del matí.
- ✓ Lleida/Seguretat Ciutadana/Article 46/2-b): Les

persones posseïdores d'animals domèstics o de companyia estan obligades a adoptar les mesures necessàries per impedir que la tranquil·litat del veïnat sigui alterada pel comportament dels seus animals.

Article 46/4: és prohibida qualsevol activitat pertorbadora del descans aliè a l'interior dels habitatges, especialment entre les 23 hores i les 7 hores del dia següent.

He plantejat el problema per escrit i de paraula a la nostra primera autoritat municipal i sí és cert que m'ha escoltat i ha demostrat interessar-se, parlant-me d'uan circular dirigida al poble per tal de conscienciar-lo, o d'establir una normativa. La veritat és que després de tres mesos no s'ha fet res, i a hores d'ara encara no sabem si es farà una circular, una normativa o potser... un repic de campanes!. Ja se sap, qui dies passa, anys empeny, i pensar que les coses potser s'arreglaran soles és una pràctica que cada vegada més afecta a la classe política d'aquest país.

Voldria acabar aquest escrit amb unes línies del compte bucòlic de la Bepeta i la Tilda (Femosa, nº 282 - "Tot passejant lo gos. Val mes prevenir que curar") -Es clar que sí Tilda! Els països més avançats d'Europa el porten molt bé aquest tema.

-Tenen els gossos que poden cuidar amb tot el que necessiten: vacunes, xip, esterilització... Com en tot-i aquesta gent ho té molt clar-: més val prevenir que curar!

-Igual que naltros!.

-Sí, així ens va.

"La moral dels pobles i de les persones es demostra segons el tracte que donen als seus animals"
M. Gandhi.

(27-08-2016)

HEM FET EL CIM!

Juan António Lucena Centella

Eren les 18:49 hores de dia 3 de setembre de 2016, i la Cèlia havia pogut enviar a la resta del grup la notícia que ho havíem aconseguit, el mitjà havia estat el famós *WhatsApp*. Quatre membres de la Colleta més la Mònica Lucena i el Ramon Serra havien fet el cim de la Pica d'Estats. *La Colleta* és un grup de *whatsApp* compost per amics i, en la seua majoria, membres de l'Agrupació Cultural *la Femosa*. Feia temps que m'havia adonat que formava part d'un grup expert a organitzar esdeveniments culturals i gastronòmics però, dels de caire esportiu estàvem orfes, encara que a nivell individual i familiar, alguns, anaven sobrats d'activitats esportives.

Aquesta primavera els vaig proposar trepitjar-nos el congost de Montrebei i la resposta va estar contundent. El dinar al restaurant *El Congost*, després d'haver gaudit dels espais que ha deixat una de les cues del pantà de Canelles, construcció en la que mon pare havia contribuït, em va deixar bavejant. Divuit artesencs i artesenesques compartíem una taula llarguíssima que feia molt de goig.

Ja s'havia trencat el gel. La Colleta es començava a moure, ara havia d'aconseguir una continuïtat. El cap em bullia buscant propostes.

- *La Colleta a la Pica d'Estats!!!* va ser el meu anunci per *wahatsApp*.

- *Nos, ens apuntem* -la resposta dels *Pirus* (nom familiar de l'Ignasi i la Carol).

- *Jo també* - la Cèlia no va dubtar.

- *Nosaltres també vindrem* - la família Minguet se sumava a la festa.

En un primer moment la llista dels disposats a acceptar el repte va ser molt llarga però, de mica en mica es va reduir després de comprovar el complicat de la proposta.

Ara era l'hora de preparar un pla d'entrenament: - *Ei, Colleta! Un cop acabada la Festa Major, de dilluns a dijous i de 2/4 d'11 a 2/4 de 12 de la nit, sortirem a caminar per fer la preparació per pujar a la Pica* - el *Whatsapp* tornava a ser el mitjà. La proposta va ser ben acceptada, i sempre que les obligacions ho permetien; la Carol, la Cèlia, la Maria, la Maria José, lo Minguet, lo Ramonet i jo, ens citàvem a l'illa dels plataners o davant de Catalunya Caixa per fer 5, 6, 8 o 12 km., depèn del dia, pels camins del secà sempre fora del poble. Passat el mes de juliol vaig proposar sortides més llargues els dissabtes i vam poder fer els pobles d'Aspa, Castellidans (ho vaig fer sol) i El Cogul. S'havien acabat els entrenaments i ara tocava preparar la pujada a la Pica. Havíem recopilat molta informació per internet i s'havia comunicat al grup.

Hem fet el cim!!!

Descans merescut.

La Pica d'Estats està a 3143 metres d'alçada i l'inici de l'ascensió la teníem prevista des del refugi de Vallferrera a 1900 metres i a uns 8,5 km del cim de la Pica.

Divendres 2 de setembre ens vam desplaçar fins al poble d'Àreu, on vam dormir. L'endemà, a les 5 del matí, un taxi ens portaria al Piru, lo Minguet, la Cèlia, la Mònica Lucena, al Ramonet i a mi fins al refugi de Vallferrera. Els altres que composaven l'expedició: la Carol, la Maria, la Maria José, l'Anna Gómez, l'Anna Minguet i el marrecs de la Carol i el Piru (el Marc i lo Pau), sortirien més tard per intentar arribar a l'estany d'Estats, a mig camí del cim de la Pica.

L'ascensió l'encapçalava jo, em seguia com un gosset perdut la Cèlia i tancava el grup el Piru, que espentejava al més mandrós i penedit, lo Minguet. En dues hores i mitja vam arribar a l'estany d'Estats i vam fer el primer descans. Ens començàvem a adonar que els entrenaments havien estat insuficients, teníem al davant el coll de Sotllo on un formigueig de persones es dibuixava en la llunyania i semblava que el seu punt més alt estava a les portes de Sant Pere. Arribats al port de Sotllo ho vam celebrar com una primera victòria. El Minguet s'havia acabat totes les entrades del diccionari de la llegua catalana dels impropis, no va deixar canya dreta i va maleir el seus ossos per haver acceptat aquell repte. L'altre grup feia una estona que havia començat a caminar. El Marc i el Pau rastrejaven el camí més

idoni però, el camí pedregós i difícil els creava dubtes:

- *Que us pensàveu que seria bufar i fer ampolles!?* - La Carol les posava en guàrdia.

- *Jo espero l'Anna que es queda enrere* - la Maria solidària intentava controlar tot el "ramat", l'Anna Gómez tenia dificultats.

Anna, tu vine aquí al meu costat - la marassa Maria José no volia perdre l'ombra de la seua filla.

- *Però, a on coi és l'estany d'Estats!?* - la Carol desesperada.

Finalment, i davant tantes dificultats van decidir girar cua i cap a casa. El primer grup havíem descansat al port de Sotllo i ara tocava entrar a França per pujar el coll de Riufred. A mitja

pujada vam necessitar de totes les "drogues" que portàvem per refer al Minguet: líquids isotònics, barretes energètiques, gels.... Lo Minguet es va refer i els sis vam fer el cim de la Pica. Abraçades, riures, fotos i lo Minguet que es despatxava amb un "calvo", "*si si, ens va ensenyar el cul*"; era ràbia, tensió acumulada o, potser era alegria?. Feta tota la faramalla al cim de la Pica i més contents que un gínjol vam iniciar el descens. El patiment de la pujada havia eixit dels nostres caps i els riures i bonhomia ens va acompanyar fins al refugi de Vallferrera. Uns refrigeris ens vam refer una mica per agafar forces i anar cap el pàrquing de la Molinassa, on a les 6 de la tarda ens esperava el taxi per portar-nos fins a Àreu.

Ja al taxi, de camí d'Àreu, el mòbil em va avisar d'una notificació, algú havia escrit: "HEM FET EL CIM".

Els components de l'altre grup descansant.

UN DISSABTE D'HABANERES

Joanet del Ballet

Tota cosa té una història, no hi ha res que passi perquè ha de passar.

De jove en Joanet tenia bons companys, i encara els té, l'Adolf, l'Isidre, el Cremat i d'altres... De la "Meuca", la "Femosa", la biblioteca i el teatre, amb ells llegia poesia i mig em van Il·lustrar. La mili vaig fer-la a Mallorca i en les escapades a Sitges el mar em va impactar.

Amb el temps comprarem una barraca a Segur de Calafell que com a pagès hi anem de tant en tant. Un company una barca va comprar. Em va invitar a anar mar endins a navegar, per pescar una tonyina, uns surells i un calamar.

Un dia de mariner vaig passar, un dia per no oblidar.

El dissabte per la nit la Bella Lola havaneres va cantar i jo vaig pensar... posaran música al meu escrit mariner? A la cantant li va agradar i el va recitar.

Mare vull ser mariner
vull ser pescador, jo mare
allà dalt en terra alta
entre pomeres i sembrats
i l'amirada al llevant
esperant la marinada,
que deu ser bonic la mar.
Mare vull ser mariner,

vull ser pescador, jo mare
per pujar dalt de la barca
i entrar dins de la mar,
sentir el mistral a la cara
i el suau balanceig
quan la mar està calmada.
Mare vull ser mariner,
vull ser pescador, jo mare
per contemplar la rojor
quan el sol al mar s'amaga
i recollir-ne la plata
una nit de lluna clara.
Mare, a la voreta la mar
m'hi vull fer una cabana
per anar-hi allí a viure
amb la meva estimada,
i junts veure la gabina
que volant pel cel s'escapa.

El de la *Casa mitjana* em diu que ho possarà a *La Femosa*. Ell és escriptor i en sap, i si ell ho diu., penso l'escrit es queda, i tornar a la femosa sempre m'ha agradat.

Gràcies amics, gràcies Adolf

No és un poema, ni una canço tan sols un escrit d'un fracassat pescador.

LA PROTECTORA D'ARTESA I ELS GATS

Fins ara a la Protectora d'Artesa ens hem ocupat, bàsicament, d'acollir els gossos abandonats o perduts pel poble o el terme. Alguns se'n van directament al CAAC Segrià o Alcanó ja que el nostre poble junt amb tots els restants de la comarca del Segrià, excepte Almacelles, han signat conveni amb el Consell Comarcal per tal de tenir-ne cura a les dependències comarcals, altres els hem pogut donar directament en adopció nosaltres, amb el conseqüent estalvi pel poble ja que portar els gossos al CAAC no és gratis, un dia d'aquests abans d'acabar l'any, donarem comptes de com ha anat evolucionant el tema i comprovarem que, com en tot, anem aprenent i la gent es va educant de manera que cada vegada s'adonen més que deixar o fer criar la gossa és

un acte d'irresponsabilitat que algú ha de pagar. Però què passa amb els gats? Qui se'n ocupa? Aquí encara ningú no hi ha posat mà i la gent deixa criar la seva gata, col·loca els gats com pot o bé en la mateixa despreocupació els gatets fugen i van a parar a una colònia on malviuen sense cap control. A partir d'ara també parlarem dels gats i què podem fer per evitar que criïn i que tinguin una vida tan miserable com la que estem comprovant cada dia. Aprofitem l'avinentsa per posar-nos a disposició de qui vulgui esterilitzar gats o gossos i amb molt de gust l'aconsellarem i li indicarem les clíniques més econòmiques perquè es puguin esterilitzar sense que costi un preu excessiu. Us passem dues fotos de dos gats que vagaven pel poble abandonats. El negre ja està adoptat. El

rosset estem buscant adoptant. El preu d'adopció d'un gat són 100 euros i hi entra: desparasitació, analítica, vacunes, xip i esterilització. Veureu que val la pena fer les coses bé. Llavors tenir un animal de companyia no és una càrrega ni una

preocupació per si cria etc, sinó és un plaer. *"La moral dels pobles i de les persones es demostra segons el tracte que donen als seus animals"* M. Gandhi

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

Georgina Badia

CF Seròs 2 - CF Artesa de Lleida 1
(24/09/2016)

El dia 24 de setembre el C.F Artesa de Lleida va iniciar la competició al camp Municipal de Seròs, on es va viure un partit molt disputat. En la primera part l'Artesa va disposar de nombroses ocasions de gol que no va poder materialitzar. Per la seva part, el Seròs va marcar els 2 primers gols; el primer, una pentinada en una jugada a pilota parada, el segon, a partir d'una centrada-xut. A la 2ª part el Seròs va proposar un joc més defensiu, utilitzant la contra per aproximar-se a l'àrea rival. Aquest fet va donar ales a l'Artesa per poder passar a l'atac. Fruit dels nombrosos atacs va arribar el 2-1, un potent xut de la frontal per part d'Isaac Vidal. A més, l'Artesa va disposar d'un penal per empatar el matx, encara que no el va poder transformar. Finalment, el Seròs es va endur els 3 punts en un partit molt igualat.

C. F. Seròs: H. Amador, C. Turmo, I. Baoi, H. D. Destinkpan, R. Dedios, D. Ricart, J. Latorre, Eric Meteodonaire, A. Mesalles, V. Sanjuan (M. Adda) i D. Solé (D. López9.

C.F Artesa de Lleida: Ó Solé, O. Liarte, C. Gallart, M. Rodríguez (V. Carretero), E. Liarte (D. Carrera), C. Sanjuan, J. Liarte (R. Masot), I. Borrell (J. M. Masip), G. Horra, I. Vidal i S. Puertas.

CF Artesa de Lleida 2 - Alpícat AT. C. B 4
(02/10/2016)

Dura derrota de l'Artesa en un partit on l'Alpícat va imposar-se des dels primers minuts, marcant els 2 primers gols durant la primera part. L'Artesa va proposar un joc més ofensiu en la segona part, per tal de combatre l'equip visitant. Tanmateix, l'Alpícat ho va aprofitar per fer el 3r i 4rt gols. Els locals van despertar als minuts finals del partit, quan van marcar el 1r gol, mitjançant un xut de Kristian Sanjuan Ribas col·locat a l'esquadra. Tot seguit va tenir lloc l'expulsió per roja directa d'un jugador de l'Alpícat. A pocs minuts pel final l'Artesa va fer el definitiu 2-4 per mitjà d'un cop de cap col·locat al pal d'Eloi Liarte. Aquesta setmana no hi ha partit de lliga degut a que el ALFES C.E., pròxim rival de l'Artesa, ha abandonat la lliga.

Alpícat At. C. B: P. Vila, D. Roca, A. Beamud (J. Borda), M. Martínez, J. Carulla (A. Pelay), A. Sabater, E. Pallàs, J. Cots (A. Garcia), O. Botargues (R. Solanes), E. Castillo (S. Martos) i J. Codina.

HO HEM LLEGIT A...

Segre, diumenge 2 d'octubre de 2016

FUTBOL BASE MEMORIAL ANTONI BOSCH

El Barcelona es proclama campió al superar l'Espanyol a la final

Els blaugranes van complir els pronòstics

REDACCIÓ

[ARTESA DELLEIDA] El FC Barcelona es va imposar ahir en el novè torneig benjamí Memorial Antoni Bosch, dedicat a qui va ser entrenador de l'EF Intercomarcal i persona referent dins del futbol base.

Els blaugranes van complir els pronòstics a Artesa de Lleida i es van emportar el títol al derrotar l'Espanyol en la tanda de penals de la final.

El FC Barcelona va ser el clar dominador del torneig, que reunia deu equips, ja des de la fase de grups, on va acabar primer del Grup B al davant de la Bordeta, que va accedir també a les semifinals, i del Pla d'Urgell, l'Ivars d'Urgell i l'Intercomar-

cal B, que van ser tercer, quart i cinquè, respectivament.

En el Grup A, el domini va ser també barceloní, encara que en aquest cas de l'Espanyol, que es va classificar per a les semifinals al costat del Balaguer, mentre que el Mig Segrià, l'Intercomarcal A i el Pardiniyes van quedar eliminats.

Ja en les eliminatòries, els blaugranes van derrotar el Ba-

FINAL DE CONSOLACIÓ

El Balaguer va ser tercer al superar el Bordeta en el partit pel tercer i el quart llocs

Un benjamí de l'Espanyol corre amb la pilota davant de la pressió d'un del Pardiniyes.

laguer 5-0 i el conjunt periquito va haver de recórrer a la tanda de penals per doblegar el Bordeta, després d'empatar 1-1 en el temps reglamentari.

El tercer classificat va ser el Balaguer, que va superar el Bordeta a la final de consolació per

2-0. Ja a la final, encara que el Barça partia com a clar favorit, l'Espanyol va plantar cara i va aconseguir avançar-se en el marcador, però un error del seu porter a la segona meitat va tornar l'empat al partit. En la tanda de penals, els blanc-i-

blaus no van estar tan inspirats com en el partit anterior i van caure derrotats 2-1.

El torneig va comptar amb l'afluència d'un nombre públic, sobretot a la final, que va gaudir a més d'un dia de temperatura agradable.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

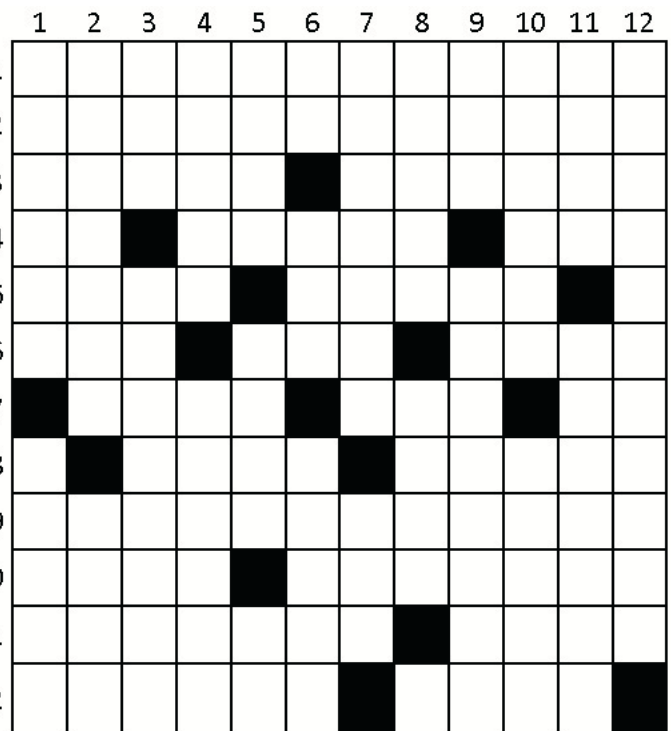
Solució pàgina 39

HORIZONTALS

1. Netejaré el bosc. 2. Anterior al penúltim. 3. Metall elèctric valuós. Ferida física o psíquica. 4. Sa reialesa. Al revés, rasqui, llimi. Arran. 5. Pistola cap per avall. Xopa de suor. Certa vitamina. 6. Reialesa d'abans. Partit Sindical Llibertari. Cert cereal. 7. Pou de ciència. La Forcadell n'era presidenta. Nom de consonant girada. 8. Cèrcol. Capital de país africà. Turc. 9. Fer col·lecció. 10. Dret, sense corbar-se. Flauta de terra cuita. 11. Costa marina vista de l'est. La Val. 12. Al revés, caram. Ploradissa, llàgrimes.

VERTICALS

1. Camp sembrat de panís. Normalment té plomes. 2. Grandiosos, grans. Examen no escrit. 3. Després dels ETS, cap per avall. Riallosa, contenta. 4. Ni dissabte ni diumenge. Ocell carronyaire. 5. L'organització del petroli. Petita i mitjana empresa. La teva. 6. Segona nota. La Soraya del PP. Relativa a l'eco. 7. S'asseu a taula. Dues centes cinquanta. 8. Cop al cul. La del pau Riba era de porcellana. Fòsfor. 9. No baix mirat per sota. Relatiu al doctor. 10. Parar, detenir. El somni grec. 11. Fa versos. Sol·licitar, captar. 12. Agafaran la llibertat.

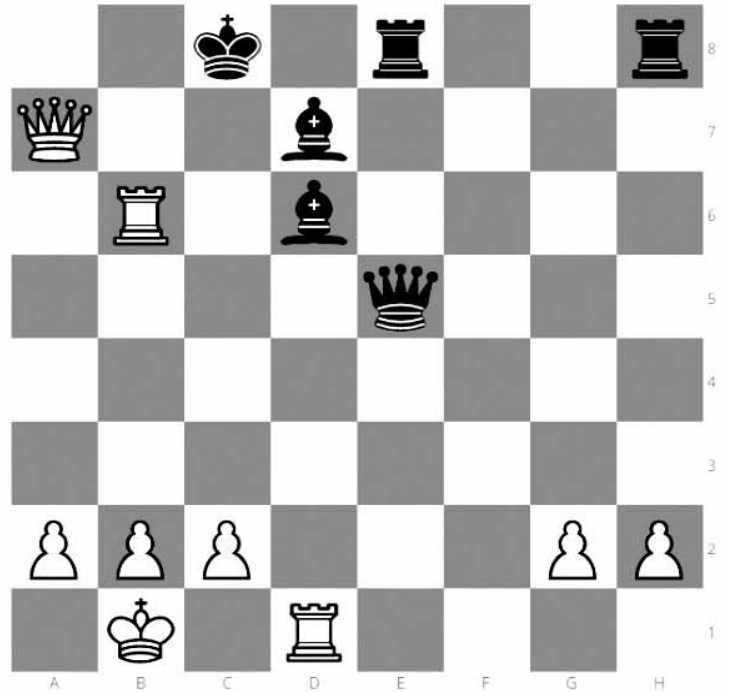
ENTRETENIMENTS

PROBLEMA D'ESCACS

Solucions a la pàgina 39

Albert Batiste

Juguen blanques i fan escac i mat en 2 moviments.

SOPA DE LLETRES

M. A Navarro i Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu en aquesta sopa de lletres 11 cases d'Artesa buides, tancades o enderrocades.

A	R	E	U	Q	U	R	T	R	I
X	O	N	P	Y	M	E	F	U	P
M	I	M	J	E	N	A	B	A	L
I	G	A	B	A	R	G	N	U	X
R	I	T	M	S	S	A	K	Y	I
O	W	U	N	Y	R	B	L	L	O
L	O	G	A	R	A	C	I	T	C
H	S	K	E	I	P	U	S	S	A
O	X	T	U	B	R	A	B	U	V
J	A	V	I	R	O	L	A	P	E

		2		4			5	
9	6			5			3	7
		5	3	7		4		
	1							
							9	3
			5	3			6	2
5				9				
3	2			6				
	7							

HO HEM LLEGIT A...

Segre, dilluns, 17 d'octubre de 2016

GUARDONS RECONeixEMENTS

Entreguen els primers Premis Felip Domènech

El van rebre ahir a l'IEI Agustí Villarroya i el Parc Agrari del Baix Llobregat || Reconeixement d'Unió de Pagesos als agricultors

Joan Reñé i Joan Caball, ahir a l'Institut d'Estudis Ilerdencs flanquejant els guardonats.

REDACCIÓ

|| LLEIDA | El tècnic agrònom especialitzat en viticultura i enologia Agustí Villarroya, un dels fundadors d'Unió de Pagesos (UP), i el Parc Agrari del Baix Llobregat van ser ahir guardonats amb la primera edició del Premi Nacional Felip Domènech Costafreda, destinats a persones i entitats que han destacat per la defensa dels agricultors i el compromís amb Catalunya. Els guardons, orga-

nitzats per Unió de Pagesos, es van entregar a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, i s'atorgaran cada dos anys per Sant Galeric, patró dels agricultors catalans. També pretenen convertir-se en un punt de trobada de les entitats del sector agrari. Villarroya (Valls, 1948) ha sigut un referent en vinya a Catalunya durant més de quaranta anys. Ha dirigit diverses institucions vitícoles i ha exercit de professor a la URV. El

Parc Agrari té com a finalitat consolidar la pagesia professional en un territori periurbà. El president de la Diputació, Joan Reñé, va recordar que Domènech creia en l'àmbit rural i era una persona implicada amb els valors dels agricultors. El coordinador nacional d'Unió de Pagesos, Joan Caball, va destacar la importància de reconèixer els que lluiten pel món agrari. El guardó és una obra de l'artista de Cervera Xavier Badia.

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626 869 516

V3 Hospital Veterinari:.....639 367 888
 Metge.....973 167 291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu:973 16 71 62
 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. DESFORESTARÉ. 2. ANTEPENÚLTIM. 3. COURE.
 TRAUMA. 4. SR. RASPI. RAN. 5. ARMA. SUADA. C.
 6. REI. PSL. ORDI. 7. SAVI. ANC. PE. 8. O. LOMÉ.
 OTOMÀ. 9. COLLECCIONAR. 10. ERET. OCARINA.
 11. LITORAL. ARAN. 12. CARALL. PLOR.

VERTICALS

1. DACSAR. OCELL. 2. ENORMES. ORAL. 3. UTS.
 RIALLERÀ. 4. FERIA. VOLTOR. 5. OPEP. PIME. TA.
 6. RE. SSS. ECOIC. 7. ENTAULA. CCL. 8. SURRA.
 NOIA. P. 9. ALT. DOCTORAL. 10. ATURAR. ONIRO.
 11. RIMA. DEMANAR. 12. EMANCIPARAN.

ESCACS

- Tb8+, Axb8
- Dxd7++

SUDOKU

7	3	2	8	4	9	6	5	1
9	6	4	1	5	2	8	3	7
1	8	5	3	7	6	4	2	9
6	1	3	9	2	7	5	8	4
2	5	7	6	8	4	1	9	3
4	9	8	5	3	1	7	6	2
5	4	6	7	9	3	2	1	8
3	2	1	4	6	8	9	7	5
8	7	9	2	1	5	3	4	6

SOPA DE LLETRES

PANARRETA. BARBUTXO. PERALTA.
 TRUQUERA. MANET. CARAGOL. VIROLA. ROIG.
 MANYO. COIX. MIRÓ.

ENIGMA

Sabeu on està està aquesta data?

Solució a l'enigma del mes passat: Al Raval de la senyora Victòria, número 6.

HOLI FEST

MISSA A SANT RAMON

FESTA DE LES CASSOLES

VISITA A LES PEDRERES DE L'ASTÓ

IMATGES D'ACTUALITAT

PARTICIPANTS A L'ESMORZAR DELS SUPERBÉ

MISSA OFICIADA PEL SENYOR BISBE

CONFERÈNCIA LA LLAR DELS JUBILATS

RENOVACIÓ DE VORERES